

I

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

OKULLARDA BİLİŞİM TEKNOLOJISINDEN ETKİLİ YARARLANMADA
OKUL YÖNETİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞILAN SORUNLAR
(Elazığ İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÖZMEN

HAZIRLAYAN
Ali DUMAN

ELAZIĞ 2007

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

OKULLARDA BİLİŞİM TEKNOLOJISINDEN ETKİLİ
YARARLANMADA
OKUL YÖNETİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞILAN SORUNLAR
(Elazığ İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez 07/03/2007 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman	Üye	Üye
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÖZMEN	Doç. Dr. Fatih TÖREMEN	Yrd.Doç.Dr. İlknur ÖNER

Yukarıdaki Jüri Üyelerinin İmzaları Tasdik Olunur

Doç.Dr. Ahmet AKSIN
Enstitü Müdürü

Bu tezin kabulü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
.../.../2007 tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

ÖNSÖZ

Sanayi ve Ticaret başta olmak üzere, toplumda birçok alanda yoğun olarak kullanılan “Bilişim Teknolojisi”, kaçınılmaz olarak eğitime de girmiş ve etkili eğitimin gerçekleştirilmesi amacıyla oldukça önem kazanmıştır. Bilgi çağını yaşadığımız zamanımızda, eğitim sistemleri “Bilgi Toplumu” üyesinin özelliklerini taşıyan bireyler yetiştirmekle yükümlüdür. Eğitim kurumlarındaki öğrenciler, öğretmenler, diğer çalışanlar ve yöneticiler olarak tüm okul mensuplarının bilişim teknolojisinin olanaklarından olabildiğince yararlanabilmeleri, eğitim amaçlarına en kısa zamanda en etkili şekilde ulaşabilmesini kolaylaştıracaktır.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde, her türlü katkıyı sağlayan, yol gösteren, beni her zaman yüreklendiren, tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Fatma ÖZMEN'E sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek Lisans eğitimim süresince bana katkılarını esirgemeyen Sayın Prof. Dr. Vehbi ÇELİK'E, Sayın Doç. Dr. Mehmet TAŞPINAR'A, Sayın Doç. Dr. Fatih TÖREMEN'E, Sayın Araştırma Görevlisi Sinan YÖRÜK'E ve Eğitim Fakültesinin değerli hocalarına Teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Ayrıca, görev yaptığım Elazığ Belediyesindeki Sayın Belediye Başkan Yardımcısı Resul ŞAHİN'E, İşletme ve İştirakler Müdürü Sayın H. Haluk TUZSUZOĞLU'NA, mesai arkadaşlarıma, anket ve araştırma konularında büyük yardımı dokunan Sayın 8 Evler İlköğretim Okulu Müdür Yardımcısı Heybetullah YALÇIN'A sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**OKULLARDA BİLİŞİM TEKNOLOJİSİNDEN ETKİLİ YARARLANMADA OKUL
YÖNETİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞILAN SORUNLAR
(Elazığ İli Örneği)**

Ali DUMAN

Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilimdalı
2007; Sayfa: X + 90

Günümüzde hayatın her safhasında karşımıza çıkan Bilişim Teknolojisi, insanların vazgeçilmezleri arasındaki yerini almıştır. Temelinde insanların her türlü bilgiye hızlı erişimini ve yararlanmasını amaçlayan “Bilişim Teknolojileri” bilgi paylaşımı anlayışının sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Tüm eğitim kurumlarında da daha kaliteli eğitim verebilmek amacıyla son yıllarda oldukça önem kazanmaya başlamıştır.

Bu araştırma, ortaöğretim kurumlarında, Bilişim Teknolojisinden etkili şekilde yararlanmada, okul yönetimi açısından karşılaşılan, “Mali”, “Yönetmel”, “Program Geliştirme ve Yetiştirme”, ve “Etik” alanlardaki sorunların ne düzeyde yaşandığını belirleme amacını taşımaktadır. Araştırmanın evrenini Elazığ il merkezinde bulunan ortaöğretim kurumlarındaki yöneticiler ve öğretmenler oluşturmaktadır. Her okuldan rasgele yöntemle seçilmiş iki yönetici ve beş öğretmen ise araştırmada örneklem olarak alınmıştır. Denek görüşlerini alabilmek için, araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket kullanılmıştır.

Elde edilen verilerin istatistiksel analizi sonucu ulaşılan bulgular eşliğinde, bilişim teknolojilerinden daha etkili yararlanabilmek için bir takım önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Bilişim Teknolojileri, Okul Yönetimi, Sorunlar

SUMMARY

Master Thesis

THE PROBLEMS FACED BY THE SCHOOL MANAGEMENT IN
MAKING EFFECTIVE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIN
TECHNOLOGIES (ICT) AT SCHOOLS
(SAMPLE OF ELAZIG)

Ali DUMAN

Firat University
The Institute of Social Sciences
Main Branch of Educational Sciences

2007; Pages: X + 90

Information and Communication Technologies (ICT) which are met in every phase of life, have taken its place among the indispensables of the people. ICT has immerged as a result of the consideration of knowledge sharing, and has gained great importance in the educational institutions in recent years in order to realize higher quality education.

This research has been done with the aim of determining the level of the problems faced by the school management in effective use of ICT at schools in the “financial”, “administrative”, “program development and training”, and “ethical” dimensions. The space of the research comprises of the teachers and administrators working at the secondary schools in the city center of Elazığ. The sample of the research consists of randomly chosen two administrators and five teachers from each secondary school. In order to obtain the views of the subjects a questionnaire developed by the researcher himself has been used.

Some recommendations have been made due to the findings obtained by the statistical analysis of the data, for the aim of making more effective use of information technology at schools.

Key words: Information Technologies, Problems, School Management

TABLOLAR

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Cinsiyet Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	28
Tablo 2. Cinsiyet Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	30
Tablo 3. Yaş Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	31
Tablo 4. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı	33
Tablo 5. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	34
Tablo 6. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	37
Tablo 7. Görev Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	39
Tablo 8. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	41
Tablo 9. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	42
Tablo 10. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı	44
Tablo 11. Okul Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	45
Tablo 12. Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	47

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ONAY	II
ÖNSÖZ.....	III
ÖZET.....	IV
SUMMARY.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar	
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	2
1.2. Amaç.....	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Sayıtlılar.....	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
BÖLÜM II.....	6
2. BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ VE EĞİTİM.....	6
2.1. Bilişim Teknolojisine İlişkin Kavramlar	6
2.2. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanılması Süreci	9
2.3. Eğitim Örgütlerinde Bilişim Teknolojisinin Önemi	11
BÖLÜM III.....	13
3. EĞİTİM YÖNETİCİLERİ.....	13

BÖLÜM IV.....	19
4. KONUYA İLİŞKİN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ UYGULAMALARI	19
BÖLÜM V.....	24
5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	24
5.1. Araştırmanın Modeli.....	24
5.2. Evren ve Örneklem.....	24
5.3. Veri Toplama Aracı.....	25
5.4. Verilerin Çözümlemesi.....	25
BÖLÜM VI.....	27
6. BULGULAR VE YORUM.....	27
6.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular Ve Yorumu.....	27
Tablo 1. Cinsiyet Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	28
6.2. Cinsiyet Değişkenine Göre, Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu Yorumu.....	28
Tablo 2. Cinsiyet Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	30
6.3. Yaş Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular ve Yorumu	30
Tablo 3. Yaş Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	31
6.4. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu	32
Tablo 4. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı	33

6.5. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular ve Yorumu	33
Tablo 5. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	34
6.6. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu	35
Tablo 6. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	37
6.7. Görev Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular Ve Yorumu	37
Tablo 7. Görev Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı.....	39
6.8. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu	40
Tablo 8. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	41
6.9. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular Ve Yorumu	41
Tablo 9. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	42
6.10. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu	43
Tablo 10. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı	44
6.11. Okul Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	44
Tablo 11. Okul Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı	45

6.12. Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu	45
Tablo 12.Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı.....	47
BÖLÜM VII.....	48
7. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	48
7.1. Sonuç.....	48
7.2. Öneriler.....	50
KAYNAKLAR.....	53
EKLER.....	58
EK-I Anket Maddeleri.....	59
EK-II Cinsiyet, Yaş, Çalışma Süresi, Görev Türü, Yöneticilik Süresi, Okul Türü Değişkenlerine Göre Maddeler Bazında Bulgular.....	67
EK-III İlgili Yazışmalar.....	89
ÖZGEÇMİŞ.....	90

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağın gereklerini yerine getirebilmek, gelecekte sağlıklı bir toplum yapısına oluşturabilmek ve kalkınmış uluslar arasına girebilmek için, en önemli araç eğitimidir. Eğitim amaçlarının gerçekleştirilmesinde, örgütsel gelişim açısından vazgeçilmez olan bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanabilmek gerekir. Okullarda etkili öğretimin gerçekleştirilebilmesi, bilgiyi elde etmede, kullanmada ve yaymada, tüm eğitim ve yönetim personelinin, bunun yanı sıra öğrencilerin bilişim teknolojilerinin sunduğu nimetlerden yararlanabilmesini zorunlu kılmaktadır.

Eğitim teknolojilerinin değişik boyutlarının öğretimde uygulanması ile ilgili yapılan araştırmalar, eğitim teknolojisi uygulamalarının öğrenci başarılarında çok yönlü olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bununla ilgili olarak, çeşitli öğretim materyallerinin, model yoluyla öğretimin, ve bilgisayar destekli materyallerin öğrencilerin başarılarını arttırdığı tespit edilmiştir.

Hızla gelişen bilgi teknolojilerinin okullarda kullanılması ve öğretimin en etkili biçimde yapılması için, öğretmenlerini gerekli olan materyalleri geliştirilmesi, derslerde yoğun olarak teknolojik araç ve gereçlerden yararlanılması; öğrencilerin bilgisayar, internet, çoklu ortam, televizyon, video, projektör makineleri gibi çeşitli teknolojileri tanımaları ve öğretimde kullanmaları, 2000'li yılların öğrencilerinin, teknolojiyi tanıyan ve en etkili şekilde kullanabilen nitelikte yetiştirilmiş olmasını sağlayacaktır.

Okuldaki eğitimin etkili şekilde gerçekleştirilmesinde birinci derecede sorumlu kişi okul yöneticisidir. Eğitim yönetimi alanında yapılan araştırmalar nerede bir başarılı okul varsa orada başarılı bir okul müdürünün bulunduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, okullarda bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanmada, okul yönetimine büyük görevler düşmektedir. Bununla beraber, okullarda bilgi teknolojilerinden etkili şekilde yararlanılmayı sağlayabilmede, okul yöneticileri birçok sorunla baş etmek zorundadır.

1.1. Problem

Eğitim kurumlarını değişmeye zorlayan pek çok dışsal etken arasında sayılabileceklerden biri de bilişim ve iletişim teknolojilerindeki s¼rekli değişime ve gelişme ve bu teknolojilerin bireylerin yaşamlarında oynadığı önemli rollerdir. Eğitim kurumları, g¼nl¼k yaşamda her g¼n evlerinde bilgisayar, video cd, cep telefonları kullanan, uydu cihazlarına aşına olan bir ¼đrenci kesimiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Bu durum en önemli eğitim girdilerinden birindeki değişmeyi ifade etmektedir. ¼đretmenler, mevcut ulaşılabilen teknoloji ¼rünlerini kullanma becerilerini geliştirememeleri durumunda, eğitim programlarında yer alan i¼eriđi geleneksel yollar ve ara¼larla aktarmada ¼eřitli g¼çl¼klerle karşılaşabilmektedirler. Bu g¼çl¼klerin en önemlilerinden birisi ¼đrencilerin beklenti ve ilgileri ile yaşam alanları i¼inde yer alan ve bunları etkileyen “teknoloji ¼rünleri”nin etkileriyle baş etmek ya da bunları eğitim ama¼larıyla uyumlu olarak kullanabilmektir. Diğer yandan, T¼rkiye’de ¼ok sayıda okul ¼ađında bulunan ¼ocukların b¼y¼k ¼ođunluđu, ileri teknoloji ¼r¼nlerine kişisel ¼evrelerinde ulaşma olanağından uzaktır. Bu durum okullara arasında farklılaşma yarattığı gibi ¼đrenciler arasında da farklılaşmaya ve eşitsizliği (Aksoy, 2003).

Televizyon ve radyo yayınlarının eğitim sağlayan ara¼lar olarak kullanılmasının eğitimdeki eşitsizlikleri azaltmaya ya da gidermeye yardımcı olacağı d¼ř¼ncesi yıllar ¼nce dile getirilmiştir. Kadın –erkek, k¼y-kent, b¼lgeler ve kıy-kent arasında eşitsizliklerin bulunduğu ¼lkemizde radyo ve televizyon yayınlarının bu eşitsizlikleri gidereceğinin d¼ř¼n¼ld¼đ¼ olmuştur (Aziz, 1982, s.53; Tekin 1996, ss.113-116). Gerçekten de radyo ve televizyon yayınlarının toplumun eğitim d¼zeyi ve birikimi ¼zerindeki etkisi tartışılamaz. Ancak son otuz yıl i¼inde, okullaşma oranlarında önemli artışlar sağlanmış ve radyo-tv yayınlarıyla ¼lke n¼fusunun tamamına yakınına ulaşılabilmesiyle birlikte, eğitsel eşitsizliklerin önemli ¼l¼de s¼rd¼đ¼ ve eğitsel nitelik, teknoloji kullanımı ve bilişim teknolojisi olanaklarına sahiplik gibi yeni ¼l¼tler a¼ısından eşitsizliğin ortaya ¼ıktıđı ve derinleştiği g¼zlenmektedir.

Ancak, 1995’den sonra yaygınlaşan yeni ileri teknoloji ¼r¼n¼ bilgisayar ve internetin eğitimde kullanımı ise ¼ncelikle ¼rg¼n sistemin par¼ası olma ve

gençlere yönelme özellikleriyle, eğitim sisteminde ikicillik yaratma etkisiyle birlikte gelişmektedir.

Türkiye 2. Bilişim Şurası sonuç raporunda sayısal verilerden hareketle okullarımızın bilişim sahipliğinin en azından donanım düzeyinde henüz tümüyle yeterli olmasa da öngörülebilir bir zamanda istenen düzeye çekilebilecek gibi olduğu, sayısal durumu gerçek boyutuyla görebilmek için, okullarda öğretimin niteliğini arttırmak için kullanılan bilişim araçlarının sayısının ve bu araçları etkin olarak kullanacak iş gören sayısının da bilinmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Diğer yandan aynı raporda Milli Eğitim Bakanlığı'nın farklı düzey ve türdeki birçok okula teknolojik donanım için araç gereç gönderdiği ancak bunların etkin olarak kullanılmasını yeterli seviyede denetleyemediği de belirtilmektedir.

21. yüzyılda gelişmiş ülke toplumlarına göre bulunduğumuz yer hiç de iç açıcı değildir. Ancak geleceğe yönelik planların gerçekçi olması için başlangıç noktasının da doğru tespit edilmesi gerekir. Ülkemizde bin kişi başına 44 gazete, 14 bilgisayar, 0.36 internet aboneliği, 0.2 bilim adamı ve Ar-Ge mühendisi düşmekte olup, yüksek teknolojili ihracatın toplam ihracat içindeki payı %8'dir. Çek Cumhuriyeti'nde bin kişi başına 219 gazete, 53 bilgisayar, 4.8 internet aboneliği, 1.3 bilim adamı ve Ar-Ge mühendisi, yüksek teknolojili ihracatın toplam ihracat içindeki payı %14'tür (ABD 44). ABD'de ise bin kişi başına 228 gazete, 362 bilgisayar, 44 internet aboneliği, 3.7 bilim adamı ve Ar-Ge mühendisi yetişmekte olup, yüksek teknolojili ihracatın toplam ihracat içindeki payı %44'tür (Zaim, 1999).

Okullarda bilgi stratejilerinin kullanılmasına ilişkin yapılan bir araştırma (Muratoğlu ve Özmen, 2006, s. 61), ilköğretim, genel, ve mesleki ve teknik liselerde bilişim teknolojisini kapsayan bilgi merkezlerinin (web sitesi, bilgi teknoloji sınıfı, bilgi işlem merkezi, bilgi bankası, internet odaları vb.) nadiren oluşturulduğunu; eğitimde bilgi ağlarının kullanılması, bilgi tabanının yaratılması, bilgi uygulamalarından sorumlu bir yöneticinin atanması, kıyaslama yapma gibi boyutlarına ise ara sıra yer verildiği anlaşılmıştır.

Bilim ve teknoloji açısından ülkemizin durumunu gösteren diğer bazı veriler de bilim ve teknolojiye yaklaşımımızı ortaya koymaktadır. İsviçre kişi başına 1000 dolar olan bilgi teknolojileri harcamaları ile Avrupa'da birinci sırada

yer alırken; Türkiye 16 dolar ile son sıralarda bulunmaktadır. Araştırma ve geliştirmeye ayrılan kaynakların gayri safi milli hâsılaya oranı Almanya'da %3, Türkiye'de %0.038'dir. Bir milyon kişiye düşen bilimsel makale sayısı Türkiye'de 58 iken; İsrail'de 1528, İsviçre'de 1943'tür (Zaim, 1999).

Geçen yıllar içerisinde tüm ülkelerde gerek ana babaların gerekse iş adamlarının, eğitimde teknolojinin kullanması yönündeki istekleri arttı. ABD'de 1997 – 1998 eğitim – öğretim yılında anaokulundan 12. sınıfa kadar olan kademeler içerisindeki eğitim teknolojisi için 5 milyar dolar harcanmıştır. 1999 yılında sadece elektronik ders donanımlarının satışı 1 milyar dolar'dan fazla tutmuştur (Zaim, 1999).

ABD'de bilişim teknolojisine ayrılan bu kadar fazla paraya karşın, okul yöneticilerinin bilişim teknolojisinden yararlanma durumlarına yönelik yapılan iki araştırma sonuçları okul yöneticilerinin oldukça yetersiz kaldıklarını ortaya koymuştur (Zaim, 1999). Okullarda, bu konuda kurallar koyan ve kaynak ayıran kimselerin maalesef konuya çok uzak oldukları ve neredeyse hiç donanıma sahip olmadığı görülmektedir. Okul yöneticilerinin ise yükselen teknolojiye konularına hazırlıklı olmadıkları anlaşılmaktadır. Dolayısıyla kaynak yetersizliği ve anlama ve algılamadaki tıkanıklıklar da değişimi ve ilerlemeyi destekleyen diğer bir etkidir.

Eğitim kurumlarının birbirleriyle olan kopukluğu ve bilgi ve kaynak ihtiyacının artması sonucu, teknolojiye sorumlu resmi kurumlar okul yönetimlerine teknoloji satın almalarını tavsiye etmektedirler. Ancak bu kurumlar bu konunun mali ve idari kısımlarında yetersiz kalmakta böylece yine dışarıdaki ticari satıcılardan tavsiye almak zorunda kalmaktadırlar (Thomas, 2002). Pek çok durumda cihazlar sadece alım maliyetlerinin yanı sıra ek giderler de çıkarmakta, bakım, onarım, güncelleme donanım, teknik destek gibi giderler, okulların geleneksel bütçesini oldukça aşmaktadır. Bu bakımdan okul yönetimleri sürekli pahalı ve yeni teknoloji satın almaktansa var olana ulaşmayı yaygınlaştırmak ve bunu öğrencilere alıştırmak yoluna gitmenin daha faydalı olacağına kanaat getirmişlerdir (Thomas, 2002).

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, okullarda Bilişim Teknolojilerinden etkili yararlanmada okul yönetimi açısından karşılaşılan sorunların öğretmen ve yönetici görüşleri temelinde belirlenmesini sağlamaktır. Bu genel amaç çerçevesinde, cinsiyet, yaş, çalışma süresi, görev türü, yöneticilik süresi ve okul türü değişkenlerine göre, aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. Okullarda bilişim teknolojilerinin etkili kullanılmasına yönelik olarak karşılaşılan;

1. Mali sorunlar nelerdir?
2. Yönetimsel sorunlar nelerdir?
3. Program geliştirme ve yetiştirme sorunları nelerdir?
4. Etik sorunlar nelerdir?
5. Bilişim teknolojilerinden etkili yararlanmada belirlenen sorunların üstesinden gelmede ne gibi öneriler geliştirilebilir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, bilişim teknolojilerinin bireysel ve örgütsel gelişimde büyük öneme sahip olduğu günümüzde, okullarda bilişim teknolojilerinden yararlanmada karşılaşılan sorunların düzeyinin tespit edilmesine olanak sağlaması; ve bu sorunların çözülmesinde öneriler geliştirilebilmesi bakımından önemli görülmektedir.

1.4. Sayıtlılar

Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

Veri toplama aracı sorunların tespitini sağlayacak niteliktedir.

Anket maddelerine verilen yanıtlar gerçeği yansıtmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Veri toplama araçlarının tamamının geri dönmeyecek olması ve alınan örneklem bu araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

BÖLÜM II

2. BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ VE EĞİTİM

2.1 Bilişim Teknolojisine İlişkin Kavramlar

Alan yazında eğitim teknolojisi ve bilişim alanında rastlanılan birçok tanımın ve kavramın yer aldığı görülmektedir. Bu tanımlar bazen kendi içinde çeşitlilik de gösterebilmektedir. Aşağıda bilişim teknolojisine ilişkin olarak, karşılaşılan kavramlardan bazıları yer almaktadır.

Veri, herhangi bir niteliğe yönelik bir takım gözlem ve ölçme sonuçlarının şekil, sembol vb. araçla ifade edilmiş şeklidir.

Enformasyon (information) veya *malumat* kişi, olay, durum hakkında konu içinde yer alan verilerdir. Dokuman halinde veya veri tabanlarında kolaylıkla elde edilebilir. Sözlü, yazılı, grafik, beden dili mesajları enformasyonu oluşturur.

Bilgi (knowledge), enformasyonun deneyim ve yargı ile bağdaştırılması durumudur. Kavrayışları, zihin ve zihinsel işlemleri ve zihinde gelişen anlama ve öğrenme süreçlerini kapsar. Dolayısıyla, kişiye özel olup kodlanması zordur (Özmen, 2007, s.312).

Yukarıda verilen kavramlar yanında, sıkça karşılaşılan diğer bir kavram "Teknoloji"dir. Simon (1983,s.173) tarafından, teknoloji, "İnsanın bilimi kullanarak doğaya üstünlük kurmak için tasarladığı rasyonel bir disiplindir" şeklinde açıklamaktadır. Ünlü bir eğitim teknoloğu olan James Finn (1960, s.10) teknolojiyi tanımlarken, "Makine kullanımının yanı sıra teknoloji, sistemler, işlemler, yönetim ve kontrol mekanizmalarıyla hem insandan hem de eşyadan kaynaklanan sorunlara, bu sorunların zorluk derecesine, teknik çözüm olasılıklarına ve ekonomik değerlerine uygun çözüm üretebilmek için bir bakış açısidir" şeklinde daha kapsamlı bir tanım vermektedir.

Koşar ve diğerleri (2000) teknolojiyi, "Bilimin; üretim, hizmet, ulaşım vb. alanlardaki uygulanması olup, bu kavram makineler işlemler, yöntemler, süreçler, sistemler, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli öğelerin belirli

bir düzende bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi gören bir disiplindir. Yani teknoloji kısaca araştırmalar ve teorik açıklamalar ile uygulayıcıların karşılaştıkları sorunlar arasında bir köprü görevi görmektedir” diye tanımlamışlardır.

Enformasyon teknolojisi (Information Technology), Amerika Bilişim Teknolojisi Kurumu (ITAA) tarafından, “özellikle bilgisayar donanımı ve yazılım aracılığıyla, bilgisayar temelli bilgi sistemlerinin, çalıştırılması, tasarımı, geliştirilmesi, uygulanması, desteklemesi ve yönetimi” olarak tanımlanmaktadır. Kısaca enformasyon teknolojisi, enformasyonun depolanması, korunması, işlenmesi, gönderilmesi, yeniden elde edilmesi, ve dönüştürülmesi için elektronik bilgisayar ve bilgisayar yazılımlarının kullanılmasıdır. Enformasyon teknolojisinde enformasyon (information) bazen, anlamında bir değişme olmaksızın, veri (data) yerine de kullanılmaktadır. Son zamanlarda, enformasyon teknolojisi, elektronik iletişim teriminin de eklenmesiyle anlamı ve kapsamı genişletilerek, Enformasyon ve İletişim Teknolojisi (ICT) olarak anılmaya başlamıştır (Wikipedia, 2007). Türkiye’de bilgi, enformasyon ve iletişim sözcüklerini kapsayacak şekilde son zamanlarda bilişim teknolojisi sözcüklerinin kullanıldığı görülmektedir (Wikipedia, 2006)

Bilişim teknolojisinin, aracı bilgi, kullanıcısı da insan olan bir kavram olarak, insanlığın refahını, mutluluğunu ve işlerini kolaylaştırmayı amaçladığı belirtilmektedir. Bilişim, bir bilim dalı olarak günümüzde meslekî, sosyal ve kişisel yaşamın bütün alanlarına girmektedir. İnsanların teknik, ekonomik ve sosyal alanlardaki iletişimden yararlanmaları, dolayısıyla, bilginin insanlığın kullanımına sunulmasına fayda sağlar; birçok bilimin -matematik, fizik, mantık, elektronik gibi bilimlerin- bir alt kolu olarak da değerlendirilebilir. Günümüzde bilişim, sanattan, eğitimdendir, tıptan, insanlığı ilgilendiren bütün alanlardan -ticarî alanlar dahil- bürolara ve evlere kadar giren bir bilim kolu haline gelmiştir (T.B.B.M., 2006).

İnsanların kullandığı her türlü bilginin algılanması, depolanması, toplanması, amaca uygun programlar vasıtasıyla işlenerek kullanılması aşamalarını da içeren bilişim, 20. Yüzyılın son çeyreğinde öne çıkmıştır ve 21. Yüzyılın başına da damgasını vurmuştur. Bilişim alanındaki gelişmelerin

ulaştığı hız dikkate alındığında, önümüzdeki yıllarda hangi safhalara varabileceğini şu anda kestirmek hayli zordur.

Eğitimde, karşılaşılan kavramlardan bir diğeri de “Eğitim Teknolojisi”dir. ABD’de, Mühendislerin Yetiştirilmesindeki Ulusal Teknoloji Komitesi (National Academy of Engineering's Instructional Technology Committee on Education) eğitim teknolojisini "Öğretme/öğrenme biliminin sınıf ortamı aracılığıyla gerçek dünya şartlarına uygulanmasıyla elde edilen bilgiler bütünüdür. Bu süreç içerisinde geliştirilen her türlü yöntem ve araç da bu uygulamaya yardım etmek amacını taşır" şeklinde tanımlamaktadır (Dieuzeide, 1971, s.1).

Cleary (1976). Eğitim teknolojisini, “Öğretim ilkelerinin uygulanabilmesi için oluşturulmuş bütün yöntem ve tekniklerdir” şeklinde tanımlamaktadır. Eğitim teknolojisinin öğrenme sürecini geliştirmek için oluşturulan her türlü sistemi, tekniği ve yardımı içerdiğine dikkati çekerek, böyle bir yapıda 4 özelliğin önemli olduğunu vurgular. Öğrencinin ulaşması hedeflenen amaçların tanımlanması; öğrenilecek konunun öğretim ilkelerine göre analiz edilip, öğrenilmeye uygun şekilde yapılandırılması; konunun aktarılabilmesi için uygun medyanın seçilip kullanılması; dersin ve derste kullanılan araçların etkililiğini ve öğrencilerin başarı durumlarını değerlendirmek için uygun değerlendirme yöntemlerinin kullanılması şeklinde belirtilmektedir.

Silverman (1968, s.3) eğitim teknolojisini iki alt gruba ayırmıştır. Göreceli eğitim teknolojisi (relative educational technology) yöntemler ve araçlar üzerinde durur; yapısal eğitim teknolojisi (constructive educational technology) ise öğretimsel problemlerin analizi, değerlendirme araçlarını seçme ve geliştirme ve istenilen öğretimsel çıktıları elde etmek için kullanılacak teknikler ve araçlar üzerinde durur. Diğer yandan, eğitim teknolojisi Force (1977, s.64) tarafından "Her türlü öğrenme koşullarında problemlerin ortaya konmasından, bu problemler için çeşitli (değerlendirme, yönetim, uygulama) çözümler üretilmesine kadar her aşamada insanların, yöntem ve fikirlerin, çeşitli araçların ve örgütsel fikirlerin de içinde bulunduğu karmaşık ve tümleşik bir süreçtir" şeklinde tanımlanmaktadır.

2.2. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanılması Süreci

Sanayide vazgeçilmez etkisi olan bilişim teknolojisi, eğitim dünyasında da temel yapı taşlarından biri durumuna gelmiştir. Modern toplumun vazgeçilmez öğeleri haline gelen televizyon, bilgisayar ve video oyunları öğrencilerin derslerdeki öğrenim tecrübelerini de bu çerçevede şekillendirmektedir, (Frey, Birnhaum, 2002). Eğitimde teknoloji kullanımının öğrenciye getirdiği kalıcı davranış kanıtlanmış olsa da uygulamada problemlerin yaşandığı gerçektir (Bakioğlu ve Hacıfazlıoğlu, 2001). Teknolojinin sağladığı imkânlardan faydalanmaya yönelik çalışmalar, toplumun birçok kesiminde olduğu gibi eğitimde de görülmektedir.

Teknolojinin eğitimde kullanımı radyo, tv, video ve tepegöz gibi araçların okullarda kullanımına bağlı olarak oldukça eski tarihlere gidebilmekle birlikte günümüzde eğitim kurumlarının gelişimi ve niteliğini etkileyen en önemli gelişme bilgisayar, internet ve ilişkili teknolojiler olmaktadır. Bunlar, genel olarak bilişim ve iletişim teknolojileri (Information and Communication Technologies, C&IT veya ICT) olarak adlandırılmaktadır. İnternet ve dijital teknolojiler (sayılara dayalı ve bilgisayarlarda kullanılan) yükseköğretim düzeyindeki süreç değişimleri için temel bir katalizör olarak kabul edilmektedir. 1997 yılı bu değişimlerin önemli bir şekilde ortaya çıktığı yıl olarak görülmektedir (Aksoy, 2003).

Middlehurst (1999, s. 312), daha 2000'li yıllara gelmeden, internet kullanıcılarının dünyada 100 milyona ulaşmış olduğunu; ABD'de yetişkin nüfusun yüzde 12'sinin her hafta internet kullandığını, ilk defa elektronik posta mesajı (e-mail) sayısının (95 milyar mesaj) posta ile yollanan gönderi sayısını (85 milyar) aşmış olduğunu, ve veri aktarımı miktarının da telefon ağı üzerindeki ses akışından daha fazla olduğunu dile getirmektedir. Günümüzde bu göstergelerin çok daha yüksek bir artış hızıyla değiştiği gözlenmektedir. İnternet üzerinde herhangi bir konuda yapılan sözcük/kavram aramasının çoğu kez yüz binlerce, bazen de milyonları bulan web (internet) sayfasına ulaştırması, sadece teknolojik alt yapının değil, bu yapının içerdiği bilgilerin de dev adımlarla genişlediğini, büyüdüğünü göstermektedir.

Ülkemizde bilişim teknolojisini kullanmaya yönelik planlama 1970'li yıllarda 3. Beş Yıllık Kalkınma Planıyla radyo ve televizyonun yaygın eğitim amacıyla kullanılmasının öngörülmesi ile başlamıştır. Daha da önemlisi 4. Beş Yıllık Kalkınma Planında açık yüksek öğretime ve yaygın eğitime destek sağlamak için ikinci kanal televizyon tesisleri kurulması planlanmıştır. Halkın yararlanmaya başlamasından kısa bir süre sonra, henüz yayınlar ülke çapında istenen nitelikte ve yaygınlıkta değilken, halk eğitimi ve açık yüksek öğretim için televizyon kanalı açılmasının planlanması önemli bir atılım sayılabilir. Bu noktada en önemli boyut, yayınların içeriğidir. Planlama sürecinde halkın eğitimsizliği dikkate alınarak daha çok yaygın ve yetişkin eğitimi üzerinde yoğunlaşmıştır. Daha sonraki yıllarda gerçekleştirilen ve özellikle radyo ve Tv kullanılan açık yükseköğretim uygulamalarında da örgün eğitim çağında ve dışında olan, çalışan ve eğitim sistemi dışında kalma olasılığı bulunan bireylere eğitim olanağı sunulmasına aracılık edilerek teknolojik ikicilik etkisi baskın bir şekilde yaşanmamıştır (Aziz 1982, s. 83–84; Tekin 1996, 157–165) .

İlköğretim müdürleri ile yapılan bir araştırma (Mirici, Arslan ve Özçelik, 2003), okul müdürlerinin, okullarda fiziksel, ders araç gereçleri ve maddi yönden yetersizlikler ve dolayısıyla da sorunlar olduğunu belirttiklerini göstermektedir. Ancak, okullarda yeterli bilgisayar olmasına rağmen öğretmenlerin bunlardan yararlanmadığı ve öğretmenlerin bu ortamların kullanımına karşı direnç gösterdikleri de çeşitli araştırma sonuçlarına dayanılarak gözlenebilmektedir (Marcinkiewicz, 1993; Dusick, 1998). Diğer yandan öğretmenleri bilgisayar okuryazarı yapmak da önemlidir. Ancak öğretmenleri bilgisayar kullanmaya yönelten/engelleyen sebepleri bilmeden ya da öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını ve bunlarla ilişkili olabilecek özelliklerini bilmeden ve dikkate almadan yapılacak düzenlemelerle, öğretmenler bilgisayarı kullanmayı öğrense bile, bu teknolojinin öğretme öğrenme süreçlerine uyarlanabileceğini düşünmek hayalcilik olacaktır.

Bilgisayarların okullarda hak ettiği yeri alması ve etkin bir şekilde kullanılması için öncelikle bilgisayara yönelik tutumların bilinmesi gereklidir. Çünkü herhangi bir yeniliğin okullarda kullanılmasına yönelik en önemli engeller arasında, öğretmen öğrenci gibi kullanıcıların ya da karar verme işlevi gören

yöneticilerin olumsuz tutumları yer almaktadır (Hızal, 1988; Deniz, 1994; Altun, 2002).

2.3. Eğitim Örgütlerinde Bilişim Teknolojisinin Önemi

Teknolojik değişimler çalışma yaşamı kurallarını da değiştirmektedir ve eğitim kurumlarının da bundan etkilenmemesi söz konusu olamaz. Aynı zamanda teknoloji, bilgi alanları ve disiplinler arasındaki ilişkileri de değiştirmekte ve bilginin büyümesini artırırken yaşamını azaltma yönünde bir etkide bulunmaktadır (Clark 1998'den aktaran Middlehurst 1999, s. 314). Teknoloji rutin prosedürler içinde de önemli bir değişme yaratmakta ve belirli bir düzeyde beceri/yetiştirme gerektiren rutin süreçler ile karmaşık profesyonel etkinlikler arasındaki dengeyi değiştirmektedir. Karmaşık bazı etkinlikler profesyonellerin egemenliğinden çıkmakta ve zeki makine yazılımları (bilgisayar yazılımları) ve sistem uzmanlarının uygulamaları arasına geçmektedir. Bu tür değişmelerin program geliştirme çalışmaları ve mesleki akreditasyon sistemleri ve ölçütleri için açık sonuçları olacağı düşünülmektedir (Middlehurst 1999, s. 314).

Sosyal anlamda internet ve dijital teknolojiler hem fırsatlara hem de tehditlere yol açmaktadırlar. Bireyler hem enformasyona hem de eğlenceye aynı anda ulaşabilme olanağı bulmakta ve ortak ilgilerine küresel bağlantılar bulabilmektedirler. Bu sayede eğitim süreci de daha etkileşimli ve daha eğlenceli bir şekil almaktadır. Fakat eğer temel beceriler geliştirilmez ve donanımlı yerel merkezler ulaşılabilir olmaz ise, aynı zamanda nüfusun büyük bir kesimi potansiyel olarak dışarıda kalacaktır. Teknoloji daha fazla sosyal katılımı sağlamak için ve aynı zamanda daha büyük bir sosyal dışlama için bir mekanizma olabilecektir (Middlehurst 1999, s.314). Öte yandan, gelişmiş ülkelerde eğitim süreci yoluyla özellikle genç nüfusun tamamına yakınının yeni teknolojilerle tanışması ve bir ölçüde bilgisayar okur-yazarı olmaları sadece ülkeler arasında mevcut farklılıkların niceliğinin artması değil, niteliğinin de değişmesi anlamına gelecektir. Bir başka deyişle, gelişmiş ülkelerdeki insan niteliklerinin gelişmesinin sadece sayısal olarak daha fazla okur-yazar ve daha

fazla oranda ileri eğitim düzeylerinde okullaşma oranları olmaktan çok, sanayileşme ötesi bir dünyada yaşamı sürdürmek için kullanılan temel becerilerin kazanılması şeklinde ele alınması gerekecektir.

Turan (2002) Türkiye’de, teknolojinin okullarda etkin kullanma konusunda gelişmiş ülkelere oranla geç kalınmasına karşın, son yıllarda, yavaş da olsa, teknolojinin okullarda kullanılmaya başlandığını belirtmektedir. Bilgisayarın okullarda kullanılmaya başlanması ile birlikte okul ve okulların üretkenliklerine ilişkin bakış açıları da değişmeye başlamıştır.

BÖLÜM III

3. BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ VE EĞİTİM YÖNETİCİLERİ

Çelik (1999) etkili bir okul liderinin en önemli görevlerinden birisi olarak, okulun vizyonunu, misyonunu ve amaçlarını belirlemeye rehberlik etmek, bunları gerçekleştirmek için bütün okul çalışanlarını ve diğer kaynakları bu doğrultuda yönlendirmek olduğunu belirtmektedir. Günümüz dünyasında okul müdürlerinin yetiştirilmesine yönelik araştırmalara yön ve hız veren nedenin, eğitim örgütlerinde yaşanan olumsuzluklar ve bu örgütlerin toplumun ve çağın gereklerine yanıt verememe durumunda kalmalarının yarattığı kaygı olduğu görülmektedir. Bu nedenle okul müdürlerine yüklenen roller ve sorumluluklar artmış, ancak okul müdürlerinin bu sorumluluk ve rollerin üstesinden gelebilecek şekilde yetiştirilmeleri yeterince gerçekleştirilememiştir (Özmen, 2002, s. 140).

Okul yöneticilerinin üstesinden gelmek durumunda olduğu rollerden birisi de okulların yeni teknolojiyi etkili şekilde kullanılmasını sağlamak, diğer bir deyişle teknoloji liderliği yapmaktır. Literatürde, okul yöneticisinin teknoloji konusunda sahip olması gereken yeterliliklerden bazıları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (Collis, 1988; Kearsley, 1993; Turan, 2002; VDE, 2001):

1. Bilgisayar ve teknoloji ile ilgili temel kavramları anlama,
2. Belli başlı “yazılımları” ve “donanım” yazılımlarını tanıyabilme,
3. “Yazılım” ve “donanım” seçiminde ve değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gereken özellikleri bilme,
4. Teknolojinin okulda ve eğitim sisteminde kullanılmasına ilişkin vizyon geliştirebilme,
5. Teknoloji alımı için kaynak arama,
6. Teknoloji ile ilgili kullanım önceliklerini ve alanlarını belirleme

ABD’de SREB bölgesindeki kolej ve üniversitelerdeki eğitim yöneticileri programlarının etkililiğine ilişkin olarak bir çok araştırma gerçekleştirilmiştir. İlk

araştırma, eğitim yöneticiliği programındaki teknoloji tiplerinin miktarı (çeşidi) üzerine yoğunlaştırıldı. Sonuçlar pek cesaretlendirici değildi. Yüksek oranda akademisyen ve öğretmenlerin (%71) teknolojiden, e-mail, Powerpoint, fotokopi çoğaltıp dağıtmak, veritabanlarından faydalanmak ve bazı durumlarda da internet'ten faydalanmanın ötesinde yararlanamadıkları anlaşıldı Thomas, W.R.(2002).

Eğitimcilerin, teknoloji bilgisi konuları ve başlıkları hakkında yeterince bilgisinin olup olmadığına ilişkin yapılan diğer bir araştırma, eğitim kurumlarının sadece %30'nun teknolojiyi ve onun enstrümanlarını aktif olarak kullanabildiklerini gösterdi. Katılımcıların %60'tan fazlası teknolojik alanda en fazla ihmal ettiği başlıklar arasında yasal konular dâhil yükselen teknoloji, eğitim ve öğrenme konuları yer almaktadır. Bu konuda bazı okular cesaretlendirici haberler verse de bu yaygın değildir. Örnek olarak Kuzey Carolina Üniversitesi verilebilir. Bu üniversitede her öğrencinin eğitim organizasyonlarında teknolojinin kullanımı bilgi ve sunum gibi hazırlık programlarını almakla yükümlü tutulduğu belirtilmektedir Thomas, W.R.,(2002).

Okul yöneticileri daha çok öğrenciye, daha az zamanda, daha fazla bilgi öğrenme ortamını sağlamak zorundadırlar. Bu nedenle, öğretimde verimliliği ve etkililiği sağlayacak yeni öğretim yöntem ve tekniklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca konuların daha kalıcı ve daha kolay öğrenilmesini sağlamak için yeni araç ve gereçlerin, yöntemlerin sürekli olarak araştırılıp geliştirilmesi gerekmektedir. Okul yöneticilerinin gereksinim duydukları bilgiye ulaşma ve bu bilgileri kullanma yeteneklerini geliştirmeleri konusunda bilinçli bir şekilde yapılacak olan teknoloji eğitimleri duyarlı seçimler yapmalarına yardımcı olacaktır Thomas, W.R.,(2002).

Bir örgütün verimliliği ile örgütü idare eden yöneticilerin yeterlikleri arasında doğrudan bir ilişkinin bulunduğu kabul edilmektedir (Levine and Lezotte 1990). Okulun etkililiği ile de okul yöneticilerinin yeterlikleri, problem çözme yetenekleri, yenilikleri takip edebilme alışkanlıkları arasında pozitif yönde yüksek ilişki görülmüştür. Okullar, yeniliklerin en erken uygulamaya konulduğu kurumlar olma durumundadır. Bunun içindir ki, eğitim kurumlarında meydana gelen yeni bir uygulamadan özellikle okul yöneticileri

bilgilendirilmelidir. Bu yeniliklerden birisi de hiç kuşkusuz genelde eğitim teknolojileri özelde de bilgisayardır Thomas, W.R.,(2002).

Okullarımızın büyük çoğunluğunda tv, tepegöz, teyp, projeksiyon makinesi ve bilgisayar gibi araçlar bulunmakla birlikte bunların pek çoğunda bu araçlar ya hiç kullanılmamakta yada müdür odasında “atıl” olarak bekletilmektedir. Özellikle bilgisayarların kullanılmamasının sebebi çok çeşitli olmakla birlikte, okul müdürünün bilgisayar kullanma becerisinin olmaması, “belki bozulur” endişesiyle yardımcılarının bile kullanmasına izin vermemesi ve hatta diğer personelin kullanmasını kıskanması olabilmektedir. Müdür yardımcılarının, öğretmenlerin veya diğer personelin bilgisayar kullanması bazen okul müdürünü kendisine karşı “uzmanlık gücü” elde edebilir, personel üzerindeki etki gücü azalır endişesiyle rahatsız edebilmektedir Thomas, W.R.,(2002).

Avustralya’daki okul müdürlerinin yetiştirilmesindeki gelişmelere değinen Özmen (2002)’in, Laws (2001, s. 7)’dan aktardığına göre, okul müdürlerinin, bilgisayar teknolojisini etkin kullanmaları durumunda, bilgisayar destekli eğitim, internet üzerinden materyal kullanma ve geliştirme ve tele-konferans sistemleri aracılığıyla yetiştirilmeleri kolaylaşacaktır. Sidney Okul Müdürleri Derneği (SPI), her türdeki okul müdürlerini bir araya getirmek, meseleler üzerinde tartışmalarını kolaylaştırmak; çok uzakta bulunanların dahi, istedikleri zamanda bilgi, materyal, fikir ve görüş desteği olarak gelişmelerini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Avustralya’da ayrıca, Avustralya Okul Müdürleri Merkezi (APC), Eğitim Yönetimi ve Liderlik Merkezi (CLME), Sidney Okul Müdürleri Kuruluşu, vb. okul müdürlerinin gelişmelerine katkı sağlayan birçok kuruluşun bulunduğu not edilmektedir.

İlköğretim müdürleri ile yapılan bir araştırmada (Mirici, Arslan ve Özçelik, 2003), müdürler yönetimlerinde bulunan okullarda fiziki yönden, ders araç gereçleri yönünden ve maddi yönden yetersizlikler ve dolayısıyla da sorunlar olduğunu belirtmişlerdir. Varolan bu yetersizlikleri gidermek ve okulların teknolojik alt yapısını geliştirerek okullara çeşitli araç gereçler ve özelde de bilgisayarlar sağlamak önemlidir. Ancak, okullarda yeterli bilgisayar olmasına rağmen öğretmenlerin bunlardan yararlanmadığı ve öğretmenlerin bu

ortamların kullanımına karşı direnç gösterdikleri de çeşitli araştırma sonuçlarına dayanılarak gözlenebilmektedir (Marcinkiewicz, 1993; Dusick, 1998). Diğer yandan öğretmenleri bilgisayar okur yazarı yapmak da önemlidir. Ancak öğretmenleri bilgisayar kullanmaya yönelten/engelleyen sebepleri bilmeden ya da öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını ve bunlarla ilişkili olabilecek özelliklerini bilmeden ve dikkate almadan yapılacak düzenlemelerle, öğretmenler bilgisayarı kullanmayı öğrense bile, bu teknolojinin öğretme öğrenme süreçlerine uyarlanabileceğini düşünmek hayalcilik olacaktır.

Bilgisayarların okullarda hak ettiği yeri alması ve etkin bir şekilde kullanılması için öncelikle bilgisayara yönelik tutumların bilinmesi gereklidir. Çünkü herhangi bir yeniliğin okullarda kullanılmasına yönelik en önemli engeller arasında, öğretmen öğrenci gibi kullanıcıların ya da karar verme işlevi gören yöneticilerin olumsuz tutumları yer almaktadır (Hızal, 1988; Deniz, 1994; Altun, 2002).

Türkiye’de de artık okul müdürünün seçilmesine ve yetiştirilmesine büyük önem verilmektedir. Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusunda son gelişme olarak 1998 tarihinde çıkarılan yönetici atamaları ile ilgili Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin 23472 Sayılı Yönetmelik gösterilebilir. Bu yönetmeliğin gereği olarak eğitim yöneticilerinin atanması ilk kez yetiştirme temeline dayandırılmaktadır. Nitekim bunun ilk uygulaması olarak 14 Kasım 1998 tarihinde yapılan seçme sınavı sonuçlarına göre başarılı bulunan yönetici adayları 1-26 Şubat 1999 tarihlerinde üniversitelerce düzenlenen eğitim programlarına alınmışlardır. Programın sonunda merkezi bir sistemle yapılan sınava göre, yüz üzerinden en az 70 puan alan adaylar başarılı sayılmışlardır (Çelikten, 2000). Bununla beraber, Okul yöneticilerinin bilişim tekn.,olojisine ilişkin performansları sorgulandığında, bilgisayarın sadece kırtasiyeciliği azaltmak amacıyla kullanıldığı görülmektedir. Bilgisayarların, okullarda öğretmen, öğrenci ve diğer personelin yaratıcılığını geliştirmek, problem çözme becerileri kazandırmak, test sorusu geliştirmek ve soru bankası oluşturmak gibi öğretim amaçlı kullanılması durumunda, teknolojiden arzu edilen doğrultuda daha çok yararlanılmış olunacaktır (Çelikten, 2002).

ABD’de, okul yöneticilerini kendilerini daha iyi nasıl geliştirebileceklerine dair yapılan bir araştırmada (Thomas, 2002), okul yöneticilerine teknolojiadaki liderliğin öğrenci eğitimini nasıl etkilediği sorulmuştur. % 72 si teknoloji kullanımının artması ve yöneticilerin teknolojiden faydalanmaları ile okul içi idareciliğin de daha başarılı olduğunun gözlendiğini belirtmişlerdir. E- posta gibi ya da elektronik ortamda bilgi alışverişi ve transferi gibi alanlar en çok kullanılan alanlardır. Ancak eğer yönetim ve eğitim kurulları teknolojide ilerleme gibi bir yaptırımı okullara getirmezlse kaç okulun bu konuda ilerleme kaydedeceği meçhuldür (Thomas, 2002).

Teknoloji karmaşık yapısı ve hızlı değişimi ağıısından okul yönetimleri ağıısından takibi güç bir sorumluluktur. Bu konudaki fırsatlar diğer yandan güçlükleri de getirmektedir. Okul yöneticilerinin kimden rehberlik alacakları ve teknolojik alımlar için nasıl karar verecekleri merak konusudur. Teknoloji çok çabuk eskimekte ve yenilenmektedir. Her geçen gün çok fazla yeni şey ortaya çıkmaktadır. Donanım (Hardware) ve yazılım (software) olarak bunların hepsine aşına olup tanımak mümkün değildir. Bu durumda okullar dışarıdan ya da devletten bir yardım beklemektedirler ki bu da yoğunlukla okullara teknolojiden sorumlu birinin atanması gibi bir ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Bu kişi eğitim kurulunun merkezinde bulunur ve okullar ile teknoloji arasında bağ oluşturur. Okul yöneticilerine düzenli olarak teknolojik gelişmeleri rapor ve tavsiye eder. Bu teknoloji danışmanlarının hangi donanımlara sahip olmaları konusunda ise, pek çok okul yönetimi bu konuda tam bir şey ifade edememekle beraber genelde sertifika ve üniversite lisans programları bu konudaki en yaygın kriterlerdir (Thomas, 2002).

ABD’de yapılan bir diğer araştırmada (Thomas, 2002), Eğitim akademisyenlerine eğitim teknolojisi pratiğinde, civar okul yöneticileri için ne sıklıkla seminerler, paneller ya da konferanslar yapıldığı sorulduğunda % 60’ı “hiç” cevabını vermişlerdir. 21. yüzyılda okul yöneticilerinin zamana yaraşır bir liderlik yapmalarını sağlamak için, teknolojiyi ve onunla ilgili yayınları ve dokümanları anlayabilmesi gerekmektedir. Bununla beraber teknolojiyi doğru ve uygun kullanmaları da gerekmektedir. Teknoloji konusunda yapılan tartışmaların ana konularını genellikle aşağıdaki hususlar oluşturmaktadır :

1. Günümüzdeki gelişen teknolojiyi kullanarak uzun dönemli plan yapmanın unsurlarını ve özelliğini anlamak (alt yapı oluşturma-bütçe-eleman gelişimi-teknik destek-personel-yenilenme vb);
2. Teknolojik konuları anlamak ve tepki vermek;
3. Eğitim ve okullarda teknolojiye bakış açısı olarak “büyük resmi görebilmek” (Eğitim reformu hareketleri, akademik standartlar vb);
4. Çalışanlarla ve ebeveynlerle iletişimde teknolojiyi doğru kullanmak (e-posta, sesli posta, elektronik dergi);
5. Bilgi toplamak ve analiz etmek için direkt olarak teknolojiyi kullanmak (Öğrenci akademik gelişim testleri, önceden toplanan veriler ile ilgili son gelişme ve değişimler hakkında bilgi toplamak, bilgiye ulaşma yolları);
6. Mevcut teknolojilerin eğitime ve öğrenmeye çok yönlü nasıl entegre edilebilme hususunda çalışmalar yürütmek (Her endüstriyel alanda software uygulamaları ile araştırma bilgilerine ulaşım, multimedia sunumları.)
7. Yasal ve ahlaki konuları anlamak;
8. Teknoloji kullanarak topluma öncülük etmek ve okul programları ve her türlü aktivite için toplumla iletişim halinde olmak.

BÖLÜM IV

4. OKULLARDA BİLİŞİM TEKNOLOJİSİNİN ETKİLİ KULLANIMINA İLİŞKİN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ UYGULAMALARI

Milli Eğitim Bakanlığı okul yöneticilerinin teknolojiyi etkin kullanmaları için bilişim teknolojileri sınıflarının halka açılması yönünde 2007/4 nolu genelgesiyle; "Gelişmiş devletin, toplum ve birey olma, bilgiye sahip olma, onu kullanma ve paylaşma düzeyi ile doğru orantılı hâle geldiği, bireylerin sürekli eğitime gereksinim duyduğu belirtilmektedir. Bu anlamda; "Yaşam Boyu Öğrenme" anlayışını ve ilkesini hayata geçirmede, bilişim teknolojileri önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır (MEB. 2007).

Büyük Atatürk'ün de işaret ettiği "Çağdaş Uygarlık Düzeyine Erişmek" hedefi doğrultusunda Bakanlığımızın bilişim teknolojisi vizyonu; eğitim sistemini ileri teknolojilerle kaynaştırmak, yeniliklerle desteklemek, ölçüp değerlendirerek sürekli geliştirmek, bilişim teknolojilerini en üst düzeyde kullanarak öğrenci merkezli ve proje tabanlı eğitimi sağlamaktır. Bu vizyonu gerçekleştirmek için; öğretmenlerin ileri teknolojileri derslerinde yetkinlikle kullanmalarına imkân vermek, öğrencilerin diledikleri yer ve zamanda teknolojiden yararlanmalarını sağlamak, eğitim ve öğretimi teknolojiyle bütünleştirmenin yanı sıra bilişim teknolojilerinden "Yaşam Boyu" öğrenme anlayışı içinde bütün vatandaşlarımızın yararlanabileceği eğitim politikaları ve uygulamalar hayata geçirilmektedir (MEB. 2007).

Bu bağlamda bütün okullarımıza bilişim teknolojisi araçlarının kazandırılması, bu teknolojilerden aktif olarak yararlanılmasının ve geniş bant İnternet erişiminin sağlanması amacıyla, Bakanlığımız tarafından kararlı ve planlı adımlar atılmaktadır (MEB. 2007).

Bu kapsamda, eğitim portalının geliştirilmesi ve okullarımıza eğitim yazılımları sağlanması, İnternet TV ve radyonun açılması, e-Kayıt, e-Burs, e-Sınav gibi web tabanlı uygulamalar içeren Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi'nin (MEBBİS) geliştirilip resmî yazışmalar ile edinilen bilgilerin işlevsel olarak elektronik ortamda oluşturulması ve oluşturulacak bu verilerin karar

destek sistemi içinde değerlendirilip karar vericilerin daha sağlıklı kararlar almasının sağlanması, doküman yönetim bilgi sistemi aracılığıyla e-İmza kullanılarak yazışmaların elektronik ortamda yapılması çalışmaları planlı bir şekilde sürdürülmektedir (MEB. 2007).

Milli eğitim Bakanlığı;Okulların bünyesinde oluşturulan bilişim teknolojisi sınıflarının “Yaşam Boyu Öğrenme” anlayışı içinde halkın bilişim teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazanması için kullanılması gerektiğini, İnternet üzerinden sunulan hizmetlerden yararlanması için de kullanmasına imkân verilmesini istemektedir (MEB. 2007).

Bakanlık; bu tarzda yapılacak eğitim ve uygulamaların, top yekûn e-Dönüşüm’ün gerçekleştirilmesine katkı sağlamasının yanı sıra, kamu kaynaklarının etkin ve ekonomik kullanımını da destekleyeceğini belirtmiştir. Bu kapsamda, e-Dönüşüm için yürütülen çalışmaları bir plan içine toplamayı hedefleyen “Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı”nda “Kamu İnternet Erişim Merkezleri (KİEM)” kurularak, vatandaşların bilişim teknolojisi araçlarıyla buluşturulmasına yönelik adımlar atılmaktadır. Dolayısıyla Bakanlık eğitim öğretim kurumlarında bulunan bilişim teknolojisi sınıflarının da Millî Eğitimin temel amaçları ve ilkeleri doğrultusunda bütün vatandaşlarımızın kullanımına açılarak, bu ortamlarda eğitim verilmesini gerekli görmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatı birim yöneticileri, öğretmenler ve yetkililere aşağıda yer alan talimatlar verilmiştir. Bünyesinde bilişim teknolojisi sınıfları bulunan okul müdürlükleri ile Bakanlığın taşra teşkilatı birim yönetimleri okul ve kurumlarındaki yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve diğer personel ile çevre halkının bilişim teknolojisi sınıflarından ve bu sınıflarda yer alan bilişim teknolojisi araçlarından amacına uygun, etkin, verimli, yaygın ve yoğun bir şekilde yararlanmasını; bu araçların sürekli işler vaziyette kalmasını, ayrıca yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve diğer personel ile vatandaşlar tarafından ihtiyaç duyulacak eğitimlerin planlı bir şekilde düzenlenmesini sağlamak amacıyla, gerekli her türlü tedbiri alacak, bu faaliyetleri yakından ve titizlikle izleyecektir (MEB. 2007).

Konuyla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı sürekli hizmet içi kurs ve seminerler düzenlemekte bu konu ile ilgili genelgeler ve yönergeler yayımlamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanım Yönergesi Tebliğler Dergisi'nin, Kasım 2003/2554 sayısında, Bilgi ve iletişim teknolojisi araçları ile grupça yapılacak çalışmalar, etkinlik istekleri doğrultusunda öğreticilerce düzenlenen ve müdür tarafından onaylanan program süreleri ve bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının ve okulların uygunluk durumuna göre öğrenciler ve diğer istekliler bireysel olarak istedikleri süre kadar internet hizmetlerinden yararlandırılmaları, konusunda yönergeleri bulunmaktadır. Ayrıca tüm eğitimcilerin bilgisayarı aktif kullanabilmelerini sağlamak amaçlı çeşitli banka ve bilgisayar şirketleri ile anlaşmalar yapılmış; gerek çok uzun vadede kimsenin bütçesini sarsmadan ödeyebileceği taksitler halinde, gerekse peşin alımlarda piyasanın çok daha altında bir fiyata dizüstü bilgisayar alabilmelerini sağlanmıştır.

Bakanlık verilerine göre;”Bilgisayarın çağımızda olmazsa olmazlar arasında yerini almasından ötürü öğrencileri küçük yaşta bilgisayar teknolojisi ile tanıştırmak öğrencilerin teknolojiyi severek kullanmalarını sağlamak Bakanlığın öncelikli hedefleri arasında yer almıştır (MEB. 2007).

Bu hedef doğrultusunda son dört yılda;

1. 8 derslikli ve üzeri tüm okullarımıza BT Sınıfı kurulmuştur. 2007 yılında Genel Bütçe dışında Evrensel Hizmet Fonundan sağlanacak kaynakla birlikte diğer okullara da BT Sınıfı kurulması planlanmıştır.
2. Alt yapısı müsait olan tüm okullara ADSL (hızlı internet) bağlantısı yapılmıştır. Diğer okulların ADSL bağlantısı ise 2007 yılında gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.
3. 5766 adet yeni laboratuvar açılmıştır.
4. 447 adet yeni kütüphane açılmıştır.
5. Tüm Fen liseleri ve Endüstri Meslek Liseleri ders araç gereci ve bilişim teknolojileri bakımından modernize edilmiştir.

Bakanlık ve Intel Mediterranean Trading Company arasında 09/06/2003 tarihinde imzalanan protokolle yürürlüğe giren, “Intel Gelecek İçin Eğitim” program doğrultusunda eğitimde kaliteyi artırmak, bilişim teknolojilerini öğrencilerin hizmetine sunmak, öğretmenlerin bu teknolojileri sınıflarına entegre etmelerine yardımcı olmak ve sınıflarda işlenen derslerde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden bir araç olarak yararlanmalarının sağlanması düşünülmüştür (MEB. 2007).

Ülkemizin de dâhil olduğu 35 ülkede uygulanan bu program çerçevesinde Kasım 2006 tarihi itibarıyla Bakanlığa bağlı resmî okullarda görev yapan yaklaşık 60.378 öğretmen eğitilmiştir. Eğitim alan öğretmenlerin edindikleri bilgileri derslerinde kullanabilmeleri için rehberlik çalışmaları yapılmıştır.

Bakanlık ve Microsoft Türkiye firması arasında 05/05/2004 tarihinde imzalanan protokolle yürürlüğe giren, “Microsoft Eğitimde İşbirliği” programı adlı uzaktan öğretmen eğitimi programı çerçevesinde; bilgisayar okur-yazarı olan öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarlık seviyelerini artırmak, olmayanlara bilgisayar okur-yazarlığı kazandırmak amacıyla, uzaktan eğitim yöntemiyle bir öğretmen eğitimi programı başlatılmıştır. Söz konusu öğretmen eğitimi programı bilgi teknolojisi temelleri, Microsoft Windows XP işletim sistemi ve Office XP eğitim konularını kapsamaktadır. Uzaktan Öğretmen Eğitimi Programı kapsamında 30.11.2006 tarihi itibarıyla Türkiye genelinde, alınan sertifika sayısı 501.042 ve sisteme giren kullanıcı sayısı 150.036’dır (MEB. 2007).

“Microsoft Eğitimde İşbirliği” programına katılan öğretmenlerin başarılarının değerlendirilmesine yönelik düzenlenmesi planlanan elektronik sınav çalışmaları (Elektronik Sınav Projesi) kapsamında tüm il millî eğitim müdürlüklerinde görev yapan eğitici bilgisayar formatör öğretmen ve adaylarının ülkemiz genelinde 19 ilde belirlenen bilişim teknolojisi sınıflarında 11/09/2006 tarihinde deneme bir elektronik sınav uygulamasına 300 öğretmen katılmıştır. Düzenlenen elektronik sınavda il bilgisayar koordinatör öğretmenlerin gözetmen olarak görev yapmışlardır. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler Ülkemizin sosyal, coğrafi ve ekonomik gerçekleri göz önünde

bulundurularak bilişim alanındaki iş gücü açığı ve sektör gereksinimlerine uygun eğitim vererek meslek edindirmek, mezunları uluslar arası alanlarda çalışacak düzeye getirmek, meslek standartlarına dayalı yeterliklerinin belgelendirilmesini sağlayarak uluslararası rekabete hazırlamak ve istihdamlarını kolaylaştırıcı uygulamaları geliştirmek amacıyla 20 Anadolu teknik lisesi bünyesinde bilişim teknolojileri bölümü açılmıştır.” (MEB. 2007)

BÖLÜM V

5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmanın yönteminde aşağıda belirtilen, araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması kısımlarına yer verilmiştir.

5.1. Araştırmanın Modeli:

Araştırma alan yazına dayalı yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılarak ve uzman görüşlerine başvurularak geliştirilen bir anket aracılığıyla, yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin alındığı tarama niteliğinde betimsel bir çalışmadır.

5.2. Evren ve Örneklem:

Araştırmanın evrenini, 2006 – 2007 eğitim ve öğretim yılında Elazığ il ve ilçelerinde bulunan ortaöğretim kurumları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, Elazığ il merkezinde bulunan ortaöğretim okullarındaki 2 yönetici (1 müdür, 1 müdür yardımcısı) ve her bir okuldan rasgele yöntemle seçilmiş 5 öğretmen oluşturmaktadır.

Mevcut orta öğretim sayısı	31
Tüm ortaöğretimlerdeki öğretmen sayısı	1432
Tüm ortaöğretimlerdeki eğitim yöneticisi sayısı	115
Anket uygulanan okul sayısı	31
Ankete katılan öğretmen sayısı	131
Ankete katılan eğitim yöneticisi sayısı	62
Dağıtılan anket sayısı	193
Dönen anket sayısı	175
Öğretmenlerden dönen anket sayısı	117 (% 89.31)
Eğitim yöneticilerinden dönen anket sayısı	58 (% 93.54)

5.3. Veri Toplama Aracı:

Veri toplama aracı olarak, alan yazındaki bilgilerden; yönetici ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerden ve uzman görüşlerinden yararlanılarak, araştırmacıların kendileri tarafından geliştirilen bir anket kullanılmıştır. Ankette yer alan maddelerin geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapıldıktan sonra anket uygulanmıştır. Anketler araştırmacının kendisi tarafından dağıtılmış ve toplanmıştır. Toplam olarak otuz altı maddeden oluşan anket maddeleri, 1- katılıyorum, 2- kısmen katılıyorum, 3-katılmıyorum şeklinde üç seçenekten oluşmaktadır.

5.4. Verilerin Çözümlemesi:

Verilerin çözümlemesinde, frekans, aritmetik ortalama, t testi, varyans analizi hesaplamalarından yararlanılmıştır. Maddelere verilen yanıtların aritmetik ortalamalarına göre, maddelerin yorumlanmasında $X \leq 1.66$ =katılmıyorum; $1.67 \leq X \leq 2.33$ =kısmen katılıyorum ve $X \geq 2.34$ =katılıyorum olmak üzere, denek görüşleri katılım düzeyini gösterir şekilde belirlenmiştir. Bununla beraber, verilerin yorumlanmasında, anlaşılabilirliği temin etmek için, katılıyorum için “yüksek”, kısmen katılıyorum için “orta”, katılmıyorum için “düşük” düzeyleri kullanılmıştır.

Ayrıca anket maddeleri, Okullarda Bilişim Teknolojisinden Etkili Yararlanmada Okul Yöneticilerinin Yaşadığı Sorunlara ilişkin olarak “Mali Sorunlar”, “Yönetimsel Sorunlar”, “Program Geliştirme ve Yetiştirme Sorunları”, Etik Sorunlar” olmak üzere dört boyut altında gruplandırılmıştır. Bu boyutlara yönelik aritmetik ortalama değerleri hesaplanırken, olumlu maddeler için, katılıyorum seçeneği için, bir (1); kısmen katılıyorum seçeneği için, iki (2); katılmıyorum seçeneği için üç (3) puan verilmiştir. Olumsuz maddeler için ise, bunun tersi bir puanlama kullanılmıştır.

Boyutlar oluşturulurken, olumsuz anlam taşıyan anket maddeleri için katılıyorum seçeneği 3; kısmen katılıyorum 2; katılmıyorum seçeneği ise 1 puan

verilerek değerlendirilmiştir. Olumlu anlam içeren değerlendirmelerde ise bunun tam tersi bir uygulama yapılmıştır.

Verilerin çözümlenmesinde esas olarak bu boyutlar göz önüne alınmıştır. Bununla beraber, anlamlı farklılık gösteren anket maddeleri de dikkate alınmıştır.

Yapılan anketin güvenilirlik testi yapılmış ve cronbachALPHA=.79 olarak bulunmuştur.

BÖLÜM VI

6. BULGULAR VE YORUM

Veri toplama aracı olarak deneklere dağıtılan anketlere verilen yanıtların SPSS 13.0 istatistiksel çözümlene programı aracılığıyla çözümlenmesi sonucunda, ulaşılan bulgular hem boyutlar temelinde hem de maddeler temelinde dikkate alınarak yorumlanmıştır. Aşağıda, bağımsız değişkenlere göre bu bulgular ve yorumu yer almaktadır.

6.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular ve Yorumu

Araştırmanın örneklemini Elazığ il merkezinde bulunan beş eğitim bölgesindeki ortaöğretim okullarında bulunan yöneticiler ve her bir okuldan rasgele yöntemle seçilmiş 5 öğretmenden oluştuğundan, erkek ve kadın denek sayısında yanlılık söz konusu olmamıştır.

Cinsiyet değişkenine göre bulgular aşağıda önce boyutlar temelinde, bunu izleyerek ise, özellikle anlamlı farklılık görülen maddeleri içerecek şekilde maddeler temelinde ele alınmaktadır.

Cinsiyet değişkenine ilişkin elde edilen veriler (Tablo 1), bilişim teknolojisinin okullardaki kullanımına yönelik oluşturulan boyutlarda kadın ve erkek denek görüşleri arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığını yansıtmaktadır.

Her iki denek grubu da mali sorunların yaşandığını “yüksek” düzeyde belirtmişlerdir. Kadın denekler ($X=2.36$), mali sorunların erkek deneklere ($X=2.31$) göre daha fazla olduğunu düşünmektedirler ($t= .67$ ve $p=.50$)

Yönetimsel sorunlara kadın denekler ($X=1.91$) ve erkek denekler ($X=1.87$) ile “orta” düzeyde katılmışlardır ($t=.68$ ve $p=.49$).

Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutuna kadın denekler ($X=1.67$) “düşük” düzeyde, erkek denekler ise ($X=1.60$) ile “orta” düzeyde katılmışlardır. Erkek denekler program geliştirme ve yetiştirme boyutundaki

sorunları daha fazla olduğu görüşünü taşımaktadırlar. Bununla beraber, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1.53$ ve $P=.12$).

Etik sorunlar boyutunda hem kadın ($X=1.93$), hem de erkek denekler ($X=1.85$) etik sorunların “orta” düzeyde yaşandığı yönünde görüş belirtmektedirler. Görüşler arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=1.57$ ve $p=.11$).

Tablo 1. Cinsiyet Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	CİNSİYET	N	\bar{x}	SD	SE	t	P
Mali sorunlar	Kadın	49	2.36	.33	.04	.67	.50
	Erkek	126	2.31	.43	.03		
Yönetimsel sorunlar	Kadın	49	1.91	.28	.04	.68	.49
	Erkek	126	1.87	.28	.02		
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	Kadın	49	1.67	.23	.03	1.53	.12
	Erkek	126	1.60	.26	.02		
Etik sorunlar	Kadın	49	1.93	.28	.04	1.57	.11
	Erkek	126	1.85	.30	.02		

6.2 Cinsiyet Değişkenine Göre, Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Cinsiyet değişkenine göre maddelere yönelik veriler incelendiğinde, denek görüşleri arasında 7 maddede anlamlı farklılık görülmektedir.

“Okul yönetimi, bilişim teknolojilerinin satın alınmasına yönelik kaynak tahsis edebilmektedir” (Madde 6). İfadesine kadın denekler ($X=1.51$) “düşük” düzeyde katılırken, erkek denekler ($X=1.83$) “orta” düzeyde katılmışlardır. ($t=-2.29$; $P=.02$). Bu durum kadın deneklerin bilişim teknolojilerinin satın alınmasına kaynak ayrılmadığını düşündüklerini göstermektedir.

“Yöneticiler, var olan teknolojik cihazları kullandırmada teşvik edici bir tutum sergilememektedir” (Madde 15). İfadesine kadın denekler ($X=1.57$) “düşük” düzeyde katılırken, erkek denekler ($X=1.85$) “orta” düzeyde katılmışlardır. ($t=-2.07$; $P=.04$). Bu durum kadın deneklerin; yöneticilerin var olan teknolojik cihazları kullandırmada teşvik edici bir tutum sergilemediklerini düşündüklerini göstermektedir.

“Bilişim teknolojisi cihazlarının zimmetli olması bu araçların etkili kullanımına engel oluşturmaktadır” (Madde 17). İfadesine kadın denekler ($X=2.63$), erkek denekler de ($X=2.38$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. ($t=1.98$; $P=.05$). Bu durum her iki denek grubunun da bilişim teknolojisi cihazlarının zimmetlenmesinin bu araçların etkili kullanımına engel oluşturduğunu düşündüklerini göstermektedir.

“Teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırmaktadır” (Madde 21). İfadesine kadın denekler ($X=2.55$) ve erkek denekler ($X=2.80$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. Ancak, erkek denekler teknoloji kullanımının öğrenci ilgisini ve başarısını daha fazla artırdığını düşünmektedir ($t=-2.45$; $P=.02$).

“Bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenler yeterli bilgi ve beceriye sahiptir” (Madde 25). İfadesine kadın denekler ($X=2.08$) “orta” düzeyde katılırken, erkek denekler ($X=2.35$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. ($t=-2.15$; $P=.03$). Bu durum kadın deneklerin bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenlerin fazla bilgi ve beceriye sahip olmadığını düşündüklerini göstermektedir.

“Yükseköğretim kurumlarıyla bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içinde çalışılmaktadır” (Madde 26). Maddesine kadın denekler, ($X=1.44$) “düşük” erkek denekler ($X=1.69$) “orta” düzeyde katılmışlardır ($t=-2.05$; $P=.04$). Bu durum kadın deneklerin yükseköğretim kurumlarıyla bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içinde çalışılmadığını düşündüklerini ortaya koymaktadır.

“Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden nasıl yararlanacakları düzenlemelerle kontrol altına alınmıştır” (Madde 34) İfadesine, kadın denekler ($X=2.26$) “düşük” düzeyde katılırken, erkek denekler ($X=2.46$) “orta” düzeyde katılmışlardır. ($t=-1.94$; $P=.05$). Bu durum kadın deneklerin öğrencilerin bilişim

teknolojilerinden nasıl yararlanacakları düzenlemelerle kontrol altına alınmadığını düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 2. Cinsiyet Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADDELER	CİNSİYET	N	\bar{X}	SD	SE	t	p
Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02
	Erkek	126	1.83	.86	.07		
Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04
	Erkek	126	1.85	.89	.07		
Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05
	Erkek	126	2.38	.80	.07		
Madde – 21	Kadın	49	2.55	.67	.09	-2.45	.02
	Erkek	126	2.80	.46	.04		
Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03
	Erkek	126	2.35	.74	.06		
Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04
	Erkek	126	1.69	.82	.07		
Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05
	Erkek	126	2.46	.62	.05		

6.3. Yaş Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular ve Yorumu

Yaş değişkeni verilerine göre (Tablo 3) boyutların tamamında denek görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Mali sorunlar boyutunda 20–30 ($X=2.21$) ve 41–50 ($X=2.25$) yaş arası katılan denekler “orta” düzeyde yanıt verirken, 31–40 ($X=2.39$) yaş arasıyla 51 yaş ve üzeri ($X=2.38$) “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=2.10$; $P=.10$). Anlamlı bir farklılık oluşturmamasına karşın, bu durum, 31 – 40 yaş arasıyla 51 yaş ve üzeri deneklerin mali sorunların daha fazla olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Tüm yaş gurupları yönetsel sorunlar boyutunda “orta” düzeyde 20–30 ($X=2.32$), 31–40 ($X=1.89$), 41–50 ($X=1.90$), 51 ve üzeri ($X=1.88$) yanıt vermişlerdir ($t=.59$; $P=.62$).

Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda 20–30 ($X=1.81$) yaş arası ile 31–40 ($X=1.88$) yaş arası “orta” düzeyde; 41–50 ($X=1.66$) yaş arasıyla 51 yaş ve üzeri ($X=1.62$) “düşük” düzeyde görüş belirtmektedirler.

Deneyimli öğretmenler program geliştirme ve yetiştirmede daha fazla sorun görmelerine karşın, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=.73$; $P=.53$).

Etik sorunlar boyutuna ise 20–30 ($X=1.63$), 31–40 ($X=1.56$) ve 41–50 ($X=1.62$), yaş aralığındaki denekler “düşük” düzeyde katılırken, 51 ve üzeri ($X=1.89$) yaş arasındakiler “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir. Anlamlı bir farklılık oluşturmasa da, 51 yaş ve üzeri öğretmenler etik boyutunda daha çok sorun olduğu görüşündedirler ($t=.52$; $P=.66$).

Tablo 3. Yaş Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	t	p
Mali sorunlar	20-30	28	2.21	.31	.05	2.10	.10
	31-40	74	2.39	.50	.05		
	41-50	48	2.25	.31	.04		
	51 ve üzeri	25	2.38	.26	.05		
Yönetmel sorunlar	20-30	175	2.32	.40	.03	.59	.62
	31-40	28	1.89	.31	.05		
	41-50	74	1.90	.28	.03		
	51 ve üzeri	48	1.88	.29	.04		
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	20-30	25	1.81	.20	.04	.73	.53
	31-40	175	1.88	.28	.02		
	41-50	28	1.66	.29	.05		
	51 ve üzeri	74	1.62	.24	.02		
Etik sorunlar	20-30	48	1.63	.29	.04	.52	.66
	31-40	25	1.56	.19	.03		
	41-50	175	1.62	.25	.01		
	51 ve üzeri	28	1.89	.34	.06		

6.4. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Yaş değişkenine göre maddelere yönelik veriler incelendiğinde, denek görüşleri arasında 3 maddede anlamlı farklılık görülmektedir. “Teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırmaktadır” (Madde 21) ifadesine, 20–30 ($X=2.43$), 31–40 ($X=2.84$), 41–50 ($X=2.69$) ile 51 ve üzeri ($X=2.88$) yaş arasındakiler “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir. Tüm denekler teknoloji kullanımının öğrencinin derse ilgisini arttırdığı görüşündedirler. Bununla birlikte 51 yaş ve üzeri denek grubu ile 20-30 yaş denek grubu arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($t=4.82$; $P=.00$).

“Bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanabilmek için, yönetim tarafından kapsamlı planlar yapılmaktadır” (Madde 24) ifadesine 20–30 yaş ($X=2.32$) “orta” düzeyde yanıt verirken; 31–40 ($X=2.47$), 41–50 ($X=2.52$) ile 51 ve üzeri ($X=2.92$) yaşta olanlar “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir. 51 ve üzeri yaş denek grubu ile 20-30 yaş denek grubu arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($t=3.47$; $P=.02$). Bu durum genç öğretmenlerin yapılan planları kapsamlı bulmadığını ortaya koymaktadır.

“Teknolojik araçlardan Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda yararlanılmaktadır” (Madde 27) ifadesine 20–30 ($X=2.71$), 31–40 ($X=2.64$), 41–50 ($X=2.50$) ile 51 ve üzeri ($X=2.96$) yaş arasındakiler “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir. Ancak, tüm denekler teknolojik araçlardan hedefler doğrultusunda yararlanıldığı düşüncelerine karşın 51 ve üzeri yaş ile 41-50 yaş denek grupları arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($t=3.22$; $P=.02$).

Tablo 4. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	t	P	AF
Madde – 21	1 20-30	28	2.43	.79	.15	4.82	.00	1-4
	2 31-40	74	2.84	.41	.05			
	3 41-50	48	2.69	.59	.09			
	4 51 ve üzeri	25	2.88	.33	.07			
Madde – 24	1 20-30	28	2.32	.72	.14	3.47	.02	1-4
	2 31-40	74	2.47	.74	.09			
	3 41-50	48	2.52	.74	.11			
	4 51 ve üzeri	24	2.92	.28	.06			
Madde – 27	1 20-30	28	2.71	.46	.09	3.22	.02	3-4
	2 31-40	74	2.64	.61	.07			
	3 41-50	48	2.50	.80	.12			
	4 51 ve üzeri	25	2.96	.20	.04			

6.5. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular ve Yorumu

Çalışma süresi değişkeni verilerine göre (Tablo 4) boyutlara ilişkin denek görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Mali sorunlar boyutunda, 1–5 yıl ($X=2.18$) ve 11–15 yıl ($X=2.30$) arası çalışanlar “orta” düzeyde katılırlarken, 6–10 yıl ($X=2.37$), 16–20 yıl ($X=2.38$) ile 21yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.38$) “yüksek” düzeyde katılmıştır. Bu durum 6–10 yıl, 16–20 yıl ile 21 yıl ve üzeri çalışanların bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanmada daha çok mali sorunlar yaşandığını düşündüklerini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1.44$; $P=.33$).

Yönetsel sorunlar boyutunda 1-5 yıl ($X=1.89$), 6-10 yıl ($X=1.87$), 11-15 yıl ($X=1.88$), 16-20 yıl ($X=1.96$), 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=1.86$) “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=.44$; $P=.77$). Bu durum yönetsel sorunlar boyutunda tüm deneklerin kısmen problem yaşadığını düşündüklerini ortaya koymuştur.

Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda 1–5 yıl ($X=1.64$), 6–10 yıl ($X=1.63$), 11–15 yıl ($X=1.59$) arası çalışanlar ile 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=1.52$) “düşük” düzeyde katılmışlardır. 16–20 yıl ($X=1.71$) arası çalışanlar ise “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=1.54$; $P=.19$). Anlamlı bir

farklılık yansıtmamasına karşın, bu durum, 16–20 yıl arası çalışanların program geliştirme boyutunda daha çok sorun yaşadığı yansıtmaktadır.

Etik sorunlar boyutunda 1–5 yıl ($X=1.84$), 6–10 yıl ($X=1.87$), 11–15 yıl ($X=1.93$), 16–20 yıl ($X=1.82$), 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=1.79$) “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=1.23$; $P=.29$). Bu durum etik sorunlar boyutunda tüm deneklerin kısmen problem yaşadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 5. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	ÇALIŞMA SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	t	P
Mali sorunlar	1-5	24	2.18	.35	.07	1.14	.33
	6-10	56	2.37	.55	.07		
	11-15	55	2.30	.31	.04		
	16-20	19	2.38	.29	.06		
	21-ve üzeri	21	2.38	.23	.05		
Yönetmel sorunlar	1-5	24	1.89	.33	.06	.44	.77
	6-10	56	1.87	.27	.03		
	11-15	55	1.88	.27	.03		
	16-20	19	1.96	.31	.07		
	21-ve üzeri	21	1.86	.21	.04		
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	1-5	24	1.64	.24	.04	1.54	.19
	6-10	56	1.63	.26	.03		
	11-15	55	1.59	.26	.03		
	16-20	19	1.71	.26	.06		
	21-ve üzeri	21	1.52	.20	.04		
Etik sorunlar	1-5	24	1.84	.31	.06	1.23	.29
	6-10	56	1.87	.33	.04		
	11-15	55	1.93	.23	.03		
	16-20	19	1.82	.25	.05		
	21-ve üzeri	21	1.79	.37	.08		

6.6. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Çalışma süresi değişkenine göre maddelere yönelik veriler incelendiğinde, denek görüşleri arasında 6 maddede anlamlı farklılık görülmektedir.

“Arızalanan teknolojik ürünlerin onarımında mali kaynak sıkıntısı çekilmektedir” (Madde 8) İfadesine, 1–5 yıl ($X=2.46$), 6–10 yıl ($X=2.57$), 11–15 yıl ($X=2.76$), 16–20 yıl ($X=2.58$), 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=3.00$) “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir. 21 yıl ve üzeri çalışanlar ile diğer guruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur($t=2.75$; $P=.03$). Bu durum öğretmenlerin çalışma süresi arttıkça arızalanan teknolojik ürünlerin onarımında mali kaynak sıkıntısı çekilme oranının da ortaya koymaktadır.

“Teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırmaktadır” (Madde 21) İfadesine 1–5 yıl ($X=2.46$), 6–10 yıl ($X=2.84$), 11–15 yıl ($X=2.71$), 16–20 yıl ($X=2.74$), 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.86$) “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir. Bu durum tüm deneklerin teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırdığı görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. 1–5 yıl arası çalışanlar ile 6–10 yıl, 11–15 yıl, 16–20 yıl, 21 yıl ve üzeri çalışanlar arasında anlamlı farklılık görülmüştür.

“Bilişim teknolojisinden yarar sağlayabilmek için, okuldaki öğretmenler ve idari personelin yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır” (Madde 23) İfadesine, 1–5 yıl ($X=2.29$), 11–15 yıl ($X=2.15$) ve 16–20 yıl ($X=1.89$), “orta” düzeyde yanıt verirken; 6–10 yıl ($X=2.45$) ile 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.76$) “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=4.81$; $P=.00$). Bu durum 6–10 yıl ile 21 yıl ve üzeri çalışanların bilişim teknolojisinden yarar sağlayabilmek için, okuldaki öğretmenler ve idari personelin yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı görüşünü yüksek oranda desteklediklerini ortaya koymaktadır.

“Ders programları, bilişim teknolojisinden yararlanılacak şekilde yeniden tasarlanmaktadır” (Madde 28). İfadesine 1–5 yıl ($X=2.54$) ve 11–15 yıl ($X=2.49$), arası çalışanlar “yüksek” düzeyde katılırken 6–10 yıl ($X=2.23$), 16–20 yıl ($X=2.16$) ile 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.05$) “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir

($t=2.76$; $P=.03$). Bu durum 6–10 yıl, 16–20 yıl ile 21 yıl ve üzeri çalışanların, ders programlarının bilişim teknolojilerinden yararlanılacak şekilde yeniden tasarlandığı görüşüne fazla katılmadığını ortaya koymaktadır.

“Teknolojinin amaç dışı kullanımı, kişiler arasında çatışma yaşanmasına neden olmaktadır” (Madde 35) İfadesine, 1–5 yıl ($X=2.25$) ile 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.33$) “orta” düzeyde yanıt verirken; 6–10 yıl ($X=2.54$), 11–15 yıl ($X=2.75$), 16–20 yıl ($X=2.47$) arası çalışanlar “yüksek” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=2.68$; $P=.03$). 1–5 yıl ile 21 yıl ve üzeri çalışanların teknolojinin amaç dışı kullanımının kişiler arasında çatışma yaşanmasına neden olmadığı görüşünü taşıdıkları anlaşılmaktadır.

“İletişim teknolojilerinin kontrolsüz kullanımı öğrenci davranışlarını olumsuz etkilemektedir” (Madde 36) İfadesi, 1–5 yıl ($X=2.58$), 6–10 yıl ($X=2.57$), 11–15 yıl ($X=2.85$), 16–20 yıl ($X=2.63$), 21 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.43$) tarafından “yüksek” düzeyde yanıtlanmıştır. Bu durum tüm deneklerin iletişim teknolojilerinin kontrolsüz kullanımı öğrenci davranışlarını olumsuz etkilediği görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber; 1-5 yıl, 6-10 yıl, 16-20 yıl. 21 ve üzeri yıl çalışanlar ile 11-15 yıl arası çalışanların görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($t=2.60$; $P=.04$).

Tablo 6. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADDELER	ÇALIŞMA SÜRESİ		N	\bar{x}	SD	SE	t	P	AF
Madde – 8	1	1-5	24	2.46	.72	.15	2.75	.03	1.2.3.4-5
	2	6-10	56	2.57	.76	.10			
	3	11-15	55	2.76	.54	.07			
	4	16-20	19	2.58	.77	.18			
	5	21-ve üzeri	21	3.00	.00	.00			
Madde – 21	1	1-5	24	2.46	.72	.15	2.42	.05	1-2.3.4.5
	2	6-10	56	2.84	.50	.07			
	3	11-15	55	2.71	.53	.07			
	4	16-20	19	2.74	.56	.13			
	5	21-ve üzeri	21	2.86	.36	.08			
Madde – 23	1	1-5	24	2.29	.75	.15	4.81	.00	2.5-1.3.4
	2	6-10	56	2.45	.66	.09			
	3	11-15	55	2.15	.80	.11			
	4	16-20	19	1.89	.88	.20			
	5	21-ve üzeri	21	2.76	.44	.10			
Madde – 28	1	1-5	24	2.54	.59	.12	2.76	.03	1.3-2.4.5
	2	6-10	56	2.23	.74	.10			
	3	11-15	55	2.49	.66	.09			
	4	16-20	19	2.16	.76	.18			
	5	21-ve üzeri	21	2.05	.67	.15			
Madde – 35	1	1-5	24	2.25	.79	.16	2.68	.03	1.5-2.3.4
	2	6-10	56	2.54	.74	.10			
	3	11-15	55	2.75	.52	.07			
	4	16-20	19	2.47	.90	.21			
	5	21-ve üzeri	21	2.33	.73	.16			
Madde – 36	1	1-5	24	2.58	.65	.13	2.60	.04	3-1.2.4.5
	2	6-10	56	2.57	.63	.08			
	3	11-15	55	2.85	.40	.05			
	4	16-20	19	2.63	.68	.16			
	5	21-ve üzeri	21	2.43	.81	.18			

6.7. Görev Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular Ve Yorumu

Görev türü değişkeni verilerine göre (Tablo 7) boyutlara ilişkin denek görüşleri arasında anlamlı farklılık sadece Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda (P=.04) bulunmuştur.

Mali sorunlar boyutunda, öğretmenler ($X=2.34$) "yüksek" düzeyde katılırken müdürler ($X=2.27$) ve müdür yardımcıları ($X=2.30$) "orta" düzeyde katılmıştır. Bu durum yöneticilerin daha fazla mali sorunlar yaşadığını ortaya koymaktadır. Ancak, bu durum anlamlı bir farklılık yansıtmamaktadır ($X^2=.57$; $P=.75$).

Yönetimsel sorunlar boyutunda, öğretmenler ($X=1.91$), müdürler ($X=1.79$) ve müdür yardımcıları ($X=1.87$) "orta" düzeyde katılmıştır ($X^2=5.32$; $P=.07$). Bu durum yönetimsel sorunlar boyutunda tüm deneklerin orta düzeyde problem yaşadığını ortaya koymaktadır.

Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda öğretmenler ($X=1.64$), müdürler ($X=1.51$) ve müdür yardımcıları ($X=1.60$) anlamlı bir farklılık oluşturmayacak şekilde, "düşük" düzeyde katılmıştır ($X^2=6.09$; $P=.04$). Bu durum program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda tüm deneklerin fazla sorun yaşamadığını ortaya koymaktadır.

Etik sorunlar boyutunda öğretmenler ($X=1.88$), müdürler ($X=1.78$) ve müdür yardımcıları ($X=1.90$) "orta" düzeyde katılmıştır. Anlamlı bir farklılık yansıtmayan bu durum ($X^2=3.82$; $P=.14$), etik sorunların tüm deneklerce orta düzeyde yaşadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 7. Görev Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	GÖREV TÜRÜ		N	\bar{x}	SD	SE	Chi-Kare	P	AF
Mali sorunlar	1	Öğretmen	117	2.34	.44	.04	,57	.75	
	2	Müdür	24	2.27	.31	.06			
	3	Md. Yard.	34	2.30	.32	.05			
Yöneltsel sorunlar	1	Öğretmen	117	1.91	.28	.02	5,32	.07	
	2	Müdür	24	1.79	.25	.05			
	3	Md. Yard.	34	1.87	.29	.04			
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	1	Öğretmen	117	1.64	.27	.02	6,09	.04	2-1.3
	2	Müdür	24	1.51	.21	.04			
	3	Md. Yard.	34	1.60	.19	.03			
Etik sorunlar	1	Öğretmen	117	1.88	.28	.02	3,82	.14	
	2	Müdür	24	1.78	.36	.07			
	3	Md. Yard.	34	1.90	.30	.05			

6.8. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Görev Türü değişkenine göre maddelere yönelik veriler incelendiğinde, denek görüşleri arasında 4 maddede anlamlı farklılık görülmektedir (Tablo 8).

“Okul yönetimi, bilişim teknolojilerinin satın alınmasına yönelik kaynak tahsis edebilmektedir” (Madde 6) ifadesine öğretmenler “düşük” düzeyde katılırken ($X=1.65$); müdürler ($X=2.13$) ve müdür yardımcıları ($X=1.79$) “orta” düzeyde katılmışlardır ($X^2= 6.76$; $P=.03$). Bu durum öğretmenlerin bilişim teknolojilerinin satın alınmasına kaynak ayrılmadığını düşündüklerini göstermektedir.

“Okulumuzun bir WEB sayfası vardır” (Madde 16), maddesine öğretmenler ($X=2.74$), müdürler ($X=3.00$) ve müdür yardımcıları ($X=2.97$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. ($X^2= 6.60$; $P=.04$). Yöneticiler ve öğretmenler arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu durum tüm okulların bir web sitesi olduğunu göstermektedir.

“Bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanabilmek için, yönetim tarafından kapsamlı planlar yapılmaktadır” (Madde 24) maddesine, öğretmenler ($X=2.41$), müdürler ($X=2.83$) ve müdür yardımcıları ($X=2.68$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. Bu durum yönetimin bilişim teknolojilerinden yararlanmaya önem verdiğini ortaya koymaktadır. Ancak denek görüşleri arasındaki anlamlı farklılığın öğretmen ile müdür arasında olduğu gözlenmektedir ($X^2= 7.38$; $P=.03$).

“Bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenler yeterli bilgi ve beceriye sahiptir” (Madde 26), maddesi öğretmenler ($X=1.59$) ve müdür yardımcıları ($X=1.50$) tarafından “düşük” düzeyde, müdürler ($X=2.00$) tarafından “orta” düzeyde yanıt bulmuştur. Bu durum öğretmenlerin ve müdür yardımcılarının, bilişim teknolojilerinden etkili yararlanmada öğretmenlerin yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını düşündüklerini ortaya koymaktadır ($X^2= 6.48$; $P=.04$).

Tablo 8. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADDELER	GÖREV TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	Ortalama sırası	Chi-Kare	P	AF
Madde – 6	1 Öğretmen	117	1.65	.83	.08	82.71	6.76	.03	2–1.3
	2 Müdür	24	2.13	.85	.17	109.19			
	3 Md. Yard.	34	1.79	.84	.14	91.26			
Madde – 16	1 Öğretmen	117	2.74	.66	.06	84.47	6.60	.04	1–2.3
	2 Müdür	24	3.00	.00	.00	96.50			
	3 Md. Yard.	34	2.97	.17	.03	94.13			
Madde – 24	1 Öğretmen	117	2.41	.78	.07	81.69	7.38	.03	1–2.3
	2 Müdür	24	2.83	.38	.08	105.33			
	3 Md. Yard.	34	2.68	.53	.09	94.75			
Madde – 26	1 Öğretmen	117	1.59	.80	.07	85.19	6.48	.04	2–1.3
	2 Müdür	24	2.00	.83	.17	109.67			
	3 Md. Yard.	34	1.50	.66	.11	94.75			

6.9. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Bulgular Ve Yorumu

Yöneticilik süresi değişkeni verilerine göre (Tablo 9) tüm boyutlarda denek görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları boyutunda 1- 5 yıl arası çalışanlar ($X=1.59$), 6-10 yıl arası çalışanlar ($X=1.58$), 11-15 yıl arası çalışanlar ($X=1.48$). 16 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=1.51$) olmak üzere, tüm denek grupları “düşük” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=.83$; $P=.48$). Bu durum yöneticilik süresine göre, Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunlarının farklılık göstermediğini ve tüm yönetici gruplarının bu boyuttaki sorunları düşük düzeyde yaşadıklarını göstermektedir.

Mali sorunlar boyutunda 1- 5 yıl arası çalışanlar ($X=2.26$), 6–10 yıl arası çalışanlar ($X=2.31$), 11–15 yıl arası çalışanlar ($X=2.25$), 16 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.31$) olmak üzere tüm denek grupları “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=.16$; $P=.91$). Tüm denek gruplarının mali sorunlar yaşadığı anlaşılmaktadır.

Yönetmel sorunlar 1- 5 yıl arası çalışanlar (X=1.90), 6–10 yıl arası çalışanlar (X=1.77), 11–15 yıl arası çalışanlar (X=1.76), 16 yıl ve üzeri çalışanlar (X=1.91) olmak üzere tüm denek grupları “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir (t=1.16; P=.33). Tüm denek gruplarının orta düzeyde yönetmel sorunlar yaşadığı anlaşılmaktadır.

Etik sorunlar boyutunda 1- 5 yıl arası çalışanlar (X=1.67), 6–10 yıl arası çalışanlar (X=1.82), 11–15 yıl arası çalışanlar (X=1.98), 16 yıl ve üzeri çalışanlar (X=1.74) olmak üzere deneklerin tamamı “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir (t=2.18; P=.10). Tüm denek gruplarının etik sorunları orta düzeyde yaşadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Yönetmel Süresi Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	YÖNETMEL SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	t	P
Mali sorunlar	1-5	20	2,26	,34	,07	,16	,91
	6-10	17	2,31	,33	,08		
	11-15	10	2,25	,26	,08		
	16 ve üzeri	11	2,31	,23	,06		
Yönetmel sorunlar	1-5	20	1,90	,33	,07	1,16	,33
	6-10	17	1,77	,22	,05		
	11-15	10	1,76	,25	,08		
	16 ve üzeri	11	1,91	,19	,05		
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	1-5	20	1,59	,18	,04	,83	,48
	6-10	17	1,58	,28	,07		
	11-15	10	1,48	,06	,01		
	16 ve üzeri	11	1,51	,20	,06		
Etik sorunlar	1-5	20	1,67	,31	,07	2,18	,10
	6-10	17	1,82	,37	,09		
	11-15	10	1,98	,14	,04		
	16 ve üzeri	11	1,74	,36	,11		

6.10. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Yöneticilik süresi değişkenine göre, maddelere verilen yanıtlar incelendiğinde, denek görüşleri arasında sadece 14., 25., ve 34. maddelerde anlamlı farklılık olduğu görülmektedir (Tablo 10).

“Yöneticilerin Bilişim teknolojilerinden yararlanmada izledikleri politikalar tatmin edicidir” (Madde 14) maddesine, yöneticilik süresi 1 – 5 yıl arası olanlarla ($X=2.35$), 16 yıl ve üzeri olanlar ($X=2.36$) “orta” düzeyde katılırken; yöneticilik süresi 6 –10 yıl arası olanlar ($X=2.94$) ile 11–15 yıl arası olanlar ($X=2.80$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır. Diğer bir deyişle, yöneticiliğe yeni başlayanlar ile uzun yıllar yöneticilik yapanlar izlenen politikaları orta düzeyde tatmin edici görürlerken, bu iki grup arasında yöneticilik süresi olan orta gruptakiler izlenen politikaları yüksek düzeyde etkili bulmaktadırlar ($t = 3.53$; $P=.02$).

“Bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenler yeterli bilgi ve beceriye sahiptir” (Madde 25) ifadesine, yöneticilikte 1–5 yıl arası çalışanlarla ($X=1.90$) 6 –10 yıl arası çalışanlar ($X=1.88$) “orta” düzeyde; 11– 15 yıl çalışanlar ($X=2.40$) ile 16 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.55$) “yüksek” düzeyde katılmışlardır ($t=3.16$ $YP=.03$). Denek görüşler arasında anlamlı bir farklılık oluşturan bu durum, 10 yıllı kadar yöneticilik yapmış olan deneklerin, öğretmenlerin bilişim teknolojilerini etkili kullanmada orta düzeyde bir bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşündüklerini; oysa 11 yıl ve üzeri yöneticilik yapmış deneklerin öğretmenlerin yüksek düzeyde bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşündüklerini yansıtmaktadır. Yöneticilik süresi nispeten daha az olan yeni yöneticiler, bilişim teknolojilerini etkili kullanmada öğretmenin sahip olduğu bilgi ve beceri düzeyini, eski yöneticilere göre daha az bulmaktadırlar.

“Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden nasıl yararlanacakları düzenlemelerle kontrol altına alınmıştır” (Madde 34) maddesi, 11–15 yıl arası çalışanlar tarafından “orta” düzeyde ($X=2.20$); 1–5 yıl arası çalışanlar ($X=2.60$), 6–10 yıl arası çalışanlar ($X=2.47$) ve 16 yıl ve üzeri çalışanlar ($X=2.91$) tarafından “yüksek” düzeyde yanıt bulmuştur ($t=2.87$; $P=.04$). 11–15 yıl arası

çalışanlar Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden nasıl yararlanacaklarını düzenlemelerle kontrol altına alınmasını yetersiz görmektedirler.

Tablo 10. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADELER	YÖNETİCİLİK SÜRESİ		N	\bar{x}	SD	SE	t	P	AF
Madde – 14	1	1-5	20	2.35	.75	.17	3.53	.02	1.4-2.3
	2	6-10	17	2.94	.24	.06			
	3	11-15	10	2.80	.42	.13			
	4	16 ve üzeri	11	2.36	.92	.28			
Madde – 25	1	1-5	20	1.90	.72	.16	3.16	.03	1.2-3.4
	2	6-10	17	1.88	.78	.19			
	3	11-15	10	2.40	.70	.22			
	4	16 ve üzeri	11	2.55	.52	.16			
Madde – 34	1	1-5	20	2.60	.60	.13	2.87	.04	3-1.2.4
	2	6-10	17	2.47	.62	.15			
	3	11-15	10	2.20	.63	.20			
	4	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			

6.11. Okul Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

Okul türü değişkeni verilerine göre (Tablo 11) göre Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları boyutunda denek görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Bu boyuta ilişkin, Genel Liseler ($X=1.64$) “orta” düzeyde; Mesleki ve Teknik liseler ($X=1.56$) ise “düşük” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=2.11$; $P=.03$). İki okul türü arasındaki bu anlamlı farklılık Milli Eğitim Bakanlığının Mesleki ve Teknik liselerde, bilişim teknolojisi alanında program geliştirme ve yetiştirmeye önem vermesinden kaynaklanmış olduğunu düşündürmektedir.

Yönetimsel sorunlar boyutunda her iki okul türü; Genel Liseler ($X=1.90$), Mesleki ve Teknik liseler ($X=1.83$) “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir ($t=1.61$;

P=.10). Anlamlı bir farklılığa yol açmayan bu durum, her iki okul türünde de yönetsel sorunların orta düzeyde yaşandığını ortaya koymaktadır.

Etik sorunlar boyutunda da her iki okul türü; Genel Liseler (X=1.87), Mesleki ve Teknik liseler (X=1.86) “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir (t=.22; P=.82). Bu durum her iki okul türünde de etik sorunların orta düzeyde yaşandığını ortaya koymaktadır.

Mali sorunlar boyutunda ise, denek gruplarının yanıtları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamasına karşın, Genel Liselerde (X=2.35) “yüksek” düzeyde yanıt verilirken Mesleki ve Teknik liselerde (X=2.25) “orta” düzeyde yanıtlanmıştır (t=1.49; P=.13). Bu durum Genel liselerde mali sorunların daha fazla yaşandığını ortaya koymaktadır.

Tablo 11. Okul Türü Değişkenine Göre Boyutlar Temelinde Verilerin Dağılımı

BOYUTLAR	OKUL TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	t	P
Mali sorunlar	Genel L.	123	2,35	,43	,03	1,49	.13
	Tek.Mes.L	52	2,25	,32	,04		
Yönetsel sorunlar	Genel L.	123	1,90	,28	,02	1.61	.10
	Tek.Mes.L	52	1,83	,26	,03		
Program Geliştirme ve Yetiştirme sorunları	Genel L.	123	1,64	,27	,02	2.11	.03
	Tek.Mes.L	52	1,56	,20	,02		
Etik sorunlar	Genel L.	123	1,87	,30	,02	.22	.82
	Tek.Mes.L	52	1,86	,29	,04		

6.12. Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Bulgular ve Yorumu

Okul Türü değişkenine göre maddelere yönelik veriler incelendiğinde, denek görüşleri arasında 8 maddede anlamlı farklılık görülmektedir (Tablo 12).

“Bilişim teknolojilerine yönelik ürünler okula hibe yoluyla kazandırılmaktadır” (Madde 1) ifadesine Genel Liseler “orta” düzeyde katılırken

($X=1.62$); Mesleki ve Teknik Liseler “düşük” düzeyde ($X=1.37$) katılmışlardır ($t=2.12$; $P=.04$). Bu durum genel liselere daha fazla hibe yollu ürünlerin kazandırıldığını göstermektedir.

“Teknoloji kullanımı maliyeti artırmaktadır” (Madde 2) maddesi hem genel liseler ($X=2.72$), hem de Mesleki ve Teknik Liseler tarafından “yüksek” düzeyde ($X=2.94$) yanıtlanmıştır ($t=3.56$, $P=.00$). Her iki okul türü de Teknoloji kullanımının maliyeti arttırdığına inanmaktadır. Bununla beraber, Mesleki ve Teknik Liseler atölye ve laboratuvarlarından dolayı Teknolojiyi kullanma maliyetinden daha fazla etkilendiklerini yansıtmaktadırlar.

“Okul yönetimi, bilişim teknolojilerinin satın alınmasına yönelik kaynak tahsis edebilmektedir” (Madde 6), ifadesine Genel Liseler “düşük” düzeyde ($X=1.66$); Mesleki ve Teknik Liseler “orta” düzeyde ($X=1.94$) katılmışlardır ($t=2.04$; $P=.04$). Genel liselerin teknolojiyi satın almaya yönelik kaynak tahsis etme durumlarının düşük olduğu görülmektedir.

“Bilişim teknolojisine sahip olmada il milli eğitim müdürlüklerinin desteği alınmaktadır” (Madde 7) ifadesine, Genel Liseler “orta” düzeyde ($X=2.09$); Mesleki ve Teknik Liseler “yüksek” düzeyde ($X=2.37$) katılmışlardır ($t=2.74$; $P=.01$). İl milli eğitim müdürlüklerinin Mesleki ve Teknik Liselere daha fazla destek verdikleri görülmektedir.

“Yükseköğretim kurumlarıyla bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içinde çalışılmaktadır” (Madde 26) ifadesine, Genel Liseler “düşük” düzeyde ($X=1.53$), Mesleki ve Teknik Liseler “orta” düzeyde ($X=1.87$) katılmışlardır ($t=2.38$; $P=.02$). Genel liselerin yüksek öğretim kurumları ile bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içerisinde çalışmadıkları görülmektedir.

“Teknolojik araçlardan Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda yararlanılmaktadır” (Madde 27) maddesine Genel Liseler “yüksek” düzeyde ($X=2.60$); Mesleki ve Teknik Liseler “yüksek” düzeyde ($X=2.79$) katılmışlardır ($t=2.13$, $P=.04$). Her iki okul türünün de Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda Teknolojik araçlardan yararlanırken, Mesleki ve Teknik Liselerin daha fazla çaba sarf ettiği görülmüştür.

“Ders programları, bilişim teknolojilerinden yararlanılacak şekilde yeniden tasarlanmaktadır” (Madde 28) ifadesine, Genel Liseler “orta” düzeyde ($X=2.20$), Mesleki ve Teknik Liseler “yüksek” düzeyde ($X=2.62$) katılmışlardır ($t=4.17$, $P=.00$). Mesleki ve Teknik Liselerin bilişim teknolojilerinden yararlanmada ders programlarını yeniden tasarlanmasına daha fazla önem verdikleri anlaşılmaktadır.

“İdareciler ve diğer personel elektronik posta adreslerine sahiptir” (Madde 31) ifadesini Genel Liseler “yüksek” düzeyde ($X=2.78$), Mesleki ve Teknik Liseler de “yüksek” ($X=2.92$) düzeyde katılmışlardır ($t=2.47$, $P=.01$). Ancak, Mesleki ve Teknik Liselerin bu konuda daha duyarlı olduğu görülmektedir.

Tablo 12.Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı

MADDELER	OKUL TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	t	P
Madde – 1	Genel L.	123	1.62	.79	.07	2.12	.04
	Tek.Mes.L	52	1.37	.69	.10		
Madde – 2	Genel L.	123	2.72	.61	.05	-3.56	.00
	Tek.Mes.L	52	2.94	.24	.03		
Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04
	Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12		
Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01
	Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07		
Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02
	Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13		
Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04
	Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06		
Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00
	Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07		
Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01
	Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04		

BÖLÜM VII

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara yönelik sonuçlar, bu alanda yapılan diğer araştırma sonuçları dâhilinde yapılan tartışma ve geliştirilen öneriler yer almaktadır. Araştırma sonuçları, araştırma kapsamında yer alan boyutlar ve maddeler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

7.1. Sonuç

Okullarda bilişim teknolojilerinden etkili yararlanmada okul yönetimi açısından karşılaşılan sorunları ele alan bu araştırmada; betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Elazığ'da görev yapan ortaöğretim okullarındaki yöneticiler ve rasgele seçilen beş öğretmenden oluşan bir örnekleme alınarak gerçekleştirilen bu araştırmada, bağımsız değişkenlere göre denek görüşleri değerlendirilmiştir.

Bilişim teknolojisinin okullardaki kullanımına ilişkin olarak, cinsiyet değişkeni açısından elde edilen bulgular, okullarda bilişim teknolojilerinin etkili şekilde kullanılması bağlamında özellikle mali sorunların yüksek düzeyde mevcut olduğu göstermektedir. Bu sorunların yanı sıra, yönetsel ve etki sorunların da orta düzeyde yaşandığı anlaşılmaktadır. Program geliştirme ve yetiştirme boyutundaki sorunların, kadın denekler tarafından düşük düzeyde; erkek denekler tarafından ise orta düzeyde belirtildiği anlaşılmaktadır. Bu durumun nedeni, program geliştirmenin daha çok üst yönetim kurumlarınca yapılmasından kaynaklanıyor olabilir.

Yaş değişkeni açısından katılımcıların görüşleri arasında hiçbir anlamlı farklılık bulunmayan araştırma sonuçlarına göre; mali sorunların, 31–40 ve 51 ve üzeri yaş gurupları tarafından “yüksek” düzeyde; diğer yaştaki katılımcılar açısından orta düzeyde yanıtlandığı görülmektedir. Etik sorunlar boyutuna 51 ve üzeri yaş gurubunda “orta” düzeyde katılım olurken, diğer yaş guruplarında “düşük” düzeyde katılım olmuştur. Anlamlı bir farklılık bulunmamasına karşılık, 51 ve üzeri yaş gurubunun etik sorunları daha fazla algıladıkları görülmektedir.

Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda 31–40 yaş gurubunda “orta” düzeyde sorun görülürken, diğer yaş guruplarında “düşük” düzeyde algılanmıştır. Yönetsel sorunlar boyutunda tüm yaş gurupların “orta” düzeyde sorunlar yaşandığını belirttikleri görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, çalışma süresi değişkeni açısından da katılımcıların görüşleri arasında anlamlı farklılığın olmadığını ortaya koymaktadır. Mali sorunların var olma düzeyi 1-5 yıl arası çalışanlarda “orta” düzeyde, diğer çalışma süresi guruplarında “yüksek” düzeyde algılanmıştır. Yönetsel sorunlar ve etik sorunların var olma düzeyi boyutunda tüm katılımcılar “orta” düzeyde, sorunların varlığını kabul etmişlerdir. Program geliştirme ve yetiştirme boyutunda sorunların 16-20 yıl arası çalışanlarda “orta” düzeyde, diğer çalışma süresi guruplarında “düşük” düzeyde var olduğu görülmektedir.

Okul türü değişkenine göre katılımcıların görüşleri arasında program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda, Genel liseler ile Teknik Meslek Liseleri arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Genel liselerde bu problem daha çok hissedilmiştir. Mali sorunlar, yönetsel sorunlar ve etik sorunlar boyutunda tüm katılımcılar sorunların varlığını “orta” düzeyde algılamışlardır.

Görev türü değişkenine göre katılımcıların görüşleri arasında program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda tüm görev türü gurupları “düşük” düzeyde algılama göstermelerine karşın, öğretmen ile müdür görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Mali sorunlar, etik sorunlar ve yönetsel sorunlar boyutunda tüm görev türü gurupları “orta” düzeyde algılamışlardır.

Yöneticilik süresi değişkenine göre katılımcıların görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. Mali sorunlar, yönetsel sorunlar ve etik sorunlar boyutunda tüm yöneticilik süresi gurupları “orta” düzeyde yanıt vermişlerdir. Program geliştirme ve yetiştirme sorunları boyutunda tüm yöneticilik süresi gurupları “düşük” düzeyde yanıt vermişlerdir.

Bulgulara genel olarak bakıldığında, tüm bağımsız değişkenlere yönelik olarak, mali sorun boyutunun diğer boyutlara göre en fazla sorun yaşanan boyut olduğu görülmektedir. Diğer boyutlar olan “program geliştirme ve yetiştirme”, “yönetimsel” ve “etik” boyutlarında deneklerin görüşleri genellikle orta düzeyde sorun yaşandığını yansıtmaktadır. Bununla birlikte, sorunların

düzeyi açısından, aritmetik ortalama değerlere göre, en az oranda sorun yaşanan boyutun program geliştirme ve yetiştirme boyutu olduğu görülmektedir.

Maddeler bazında bulgulara baktığımızda ise anlamlı farklılık gösteren maddelerde kadın deneklerin sorunlara daha az katıldığı dolayısıyla erkek deneklerin daha duyarlı olduğu görülmüştür. Yaş değişkenine baktığımızda da yaşı daha büyük olan denekler anlamlı farklılık gösteren maddeler de daha fazla duyarlı oldukları gözlenmiştir. Yöneticilik süresi değişkeninin de ise yeni yöneticilerin bilişim teknolojilerinden etkin yararlanmaya daha fazla önem verdiği görülmüştür.

Bu sonuçlar eşliğinde, aşağıdaki önerilere yer verilebilir:

7.2. Öneriler

1. Bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanmada, en fazla sorun alanı olarak görülen mali durumun iyileştirilmesi için;
 - a. Halka açık, ücretli teknoloji kullanım kursları düzenlenerek destek sağlanabilir.
 - b. Okula bilişim alanında sponsorluk yapabilecek çevreden ve/veya velilerden varlıklı iş adamları, ticari kuruluşlar, vb. yardım istenebilir.
 - c. Okul tarafından çıkarılacak dergi, gazete, vb. yayınlarda reklâm alınabilir.
 - d. Okul-aile birlikleri ve diğer gönüllü kuruluşların işbirliğinde, çeşitli şekillerde okulu destekleme etkinlikleri düzenlenebilir.
2. Araştırmada elde edilen bulgular, program geliştirme sorunlarının orta veya düşük düzeyde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu sonuç bir yerde sevinilecek bir durum olmasına karşın, böyle bir sonuca ulaşma nedeni olarak, özellikle bilişim teknolojilerinin okullarda kullanılmasına yönelik olarak, donanım ve yazılım araçlarının çoğunlukla MEB tarafından temin ediliyor olması; ve bu nedenle,

okuldaki öğretmen ve personelin program geliştirme hususuna çok fazla önem vermemesinden de kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir. Okullarda özellikle bilişim teknolojilerinin kullanımı konusundaki programların daha işlevsel olarak düzenlenmesi; öğrenci, öğretmen, yönetici ve diğer personelin bilişim teknolojisi konusunda ihtiyaç ve beklentilerinin belirlenerek, programların günün ihtiyaç ve beklentilerine yanıt verecek şekilde yeniden düzenlenmesi sağlanmalı; programlar sürekli olarak güncellenmelidir.

3. Bilişim Teknolojilerine yönelik eğitim almış öğretmenlerin diğer öğretmenlere, bilişim teknolojisi alanında olumlu tutumlarının geliştirilmesi hususunda yardımcı olması ve destek vermesi sağlanabilir.
4. Okul yönetim ve öğretim sürecinde bilişim teknolojilerinden etkili şekilde yararlanabilmek için, öğretmen ve yöneticilerin, düzenli olarak hizmet içi yetiştirme etkinlikleri aracılığıyla bilgi ve becerilerinin artırılması sağlanmalıdır.
5. Okula yeni yazılım alınmadan önce bilişim alanında bilgili öğretmenlerin yazılımları incelemeleri sağlanmalı, yazılımın taleplere yanıt verip vermediği belirlenmelidir. Bu şekilde hem mali kayıp azalacak, hem de daha işlevsel yazılımlar kullanılacaktır.
6. Bilişim teknolojilerinin kullanımı konusunda orta düzeyde sorun yaratan etiksel konuların giderilebilmesi için;
 - a. Etik hususlara ilişkin seminerler verilerek, öğrenciler, öğrenci aileleri ve diğer okul mensupları bilgilendirilmelidir.
 - b. Bu konuda neler yapılabileceği hususunda etkili çözümler bulabilmek için, aileler, öğretmenler, yöneticiler, gerektiği durumlarda emniyet mensupları ve diğer okullardan temsilcilerin de katılacağı paylaşımcı ortamlarda neler yapılabileceği tartışılmalıdır.
 - c. Özellikle öğrencilerin bu konularda bilinçlendirilmesi, geleceğe yönelik sağlam bir gençlik oluşturulmasında etkili olacaktır.

7. Diğer okulların bilişim teknolojisi alanındaki iyi uygulamaları incelenmeli ve yaşadıkları deneyimlerden yararlanılmalıdır.
8. Okulda var olan teknolojiden, derslerde ve günlük işlerde herkesin azami lde yararlanması sağlanmalıdır.
9. Benzer araştırmalar farklı illerde de yapılarak iller arası karşılaştırmalarla mevcut durum daha net bir şekilde ortaya çıkarılmalıdır.
10. Bilişim teknolojisinin okullardaki kullanımına ilişkin nitel araştırmalar da yapılarak, okulların uygulamaları ve güncel sorunlar durum analizi şeklinde gün işığına çıkarılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aksoy, H.H. (2003). "Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme". Eğitim Bilim ve Toplum Dergisi. Sayı 4.
- Aktamış, H., Akpınar, E. ve Ergin, Ö. (2002). "Yapısalcı Kurama Örnek Bir Uygulama". V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitim Kongresi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi. 6-8 Eylül, Ankara
- Altun, S.A. (2002). Okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumlarının incelenmesi. Çağdaş Eğitim, 27 (286), 8-14.
- Arnn, J.W. and Mangieri, J. (1988). "Effective Leadership for Effective Schools: A Survey of Principals Attitudes", NASSP Bulletin, 72 (505).
- Aziz, A. (1982). Radyo ve Televizyonla Eğitim, A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi (EFAM) Yayın No:2 Ankara.
- Bakioğlu, A. ve Hacıfazlıoğlu, O. (2001). "Influence of Policy on Academics' Career Phases", 10. ISATT Biennial Konferansı, The International Study Association on Teachers and Theaching, Eylül 2001, Faro Portekiz
- Brookover, W.B. and Lezotte, L.W. (1979). "Changes in School Characteristics Coincident with Changes in Schools Achievement, ERIC Document, 168; 181005
- Cleary, A. (1976). Educational Technology, Implications For Early And Special Education, New York: John Wiley.

- Collis, B. (1988). *Computers, Curriculum, and Whole Class Instruction*. Belmont, CA:Wadsworth Publishing Co.
- Çelik, V. (1999). *Eğitimsel Liderlik*, Pegem A yayıncılık, Ankara.
- Çelikten, H. (2002). "Okul Müdürlerinin Bilgisayar Kullanma Becerileri", *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 155-156
- Deniz, L. (1994). *Bilgisayar tutum ölçeği (BTÖ-M)'nin geçerlik, güvenirlik, norm çalışması ve örnek bir uygulama*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dieuzeide, H. (1971). *Educational technology: Sophisticated, adapted and rational technology*. Series B: Opinions (No:30). Paris International Commission on the Development of Education, UNESCO.
- Dusick, D.M. (1998-99) What social cognitive factors influence a faculty member's choice to use computers for teaching? *Journal of Research on Computing in Education*, 31(2), 123-137.
- Edmonds, R. and Frederickson, R. (1979, s.396). "Search for Effective Schools", ERIC Document, 170,
- Ergin, Ö., Ercan, A., Aktamış, H. (2005). "Fen Bilgisi Dersinde Eğitim Teknolojisi Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri", *The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET* January 2005 ISSN: 1303-6521 Volume 4, Issue 1, Article 12 (<http://www.tojet.net/articles/4112.htm> 10.07.2006 tarihinde alınmıştır.)
- Finn, J. D. (1960). "Technology and the instructional process". *Audiovisual Communication Review*, 8(1),9-10.

- Force, (1977). Educational Technology: Definition and Gossary of Terms. Washington, DC: Association for Educational Communications and Technology. (64)
- Frey, B., Birnbaum, D. (2002). "Learners' Perceptions on the Value Of Powerpoint in Lectures", (<http://searcher.eric.org/ericdc/ED467192.htm> 12.07.2006 tarihinde alınmıştır.)
- Hızal, A. (1988). Eğitimde teknolojik kaynaklara karşı tutum. Çağdaş Eğitim, 12 (68), 23-31.
- Kearsley, G. (1994). Computers for Educational Administrators: Leadership in the Information Age. Norwood, NJ: Ablex Publishing Corporation.
- Koşar, E., Avcı, U., Yüksel, S. (2000). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Uludağ Üniv. Bursa.
- Laws, K. (2001). "Empowering Principals: Using The Web to Support Continuing Professional Development", The University of Sydney, (http://slow.ccu.edu.tw/project/Laws.htm#_Toc449230133 12.07.2006 tarihinde alınmıştır.)
- Levine, D.U. and Lezotte, L.W. (1990, s.22). Unusually Effective Schools. A Review and Analysis of Research, UW-Madison, The National Center for Effective Schools Research and Development,
- Marcinkiewicz, H.R. (1993-94). Computer and teachers: factors influencing computer use in the classroom. Journal of Research on Computing in Education, 26 (2), 220-237.

Mirici, İ.H.; Arslan, M.M. ve Özçelik, N. (2003). İlköğretim okulu müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştıkları sorunlar: Kırıkkale örneği. *Çağdaş Eğitim*, 28 (298), 29-40

(MEB. 2007). (http://sgb.meb.gov.tr/daireler/cari_butce/2007_yili_butce_raporu.doc, 22.02.2007 tarihinde alınmıştır)

Middlehurst, R. (1999). "New Realities for Leadership and Governance in Higher Education?" *Tertiary Education and Management*. (Kluwer Academic Publishers, 2000) Vol.5, pp.307-329.

Muratoğlu, V. ve Özmen, F. (2006). "Eğitim Örgütlerinde Bilgi Yönetimi Stratejileri- Yaş ve Okul Türü Değişkenlerine Göre Eğitimci Görüşleri (Tunceli İli Örneği)" *Bilgi Teknolojileri Kongresi IV – Akademik Bilişim 2006*. Denizli, Pamukkale Üniversitesi.

Özmen, F. (2002). "Okul Müdürlerinin Yetiştirilmesi – Gelişmiş Ülkelerdeki Uygulamalardan Örnekler", *Yüzyıl Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sempozyumu*, (16–17 Mayıs 2002), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları Yayın no:191, 21.

Özmen, F. (2007). "Üniversitelerde Bilgi Yönetimi: Rekabetçi Avantajı Sağlamanın Etkili Yolu". *Değişim Çağında Yükseköğretim-Global Trendler, Paradigmalar, Yönelimler*. İzmir: Birleşik Matbaacılık.

Simon, Y. R. (1983). *Pursuit Of Happiness And Lust For Powerin Technological Society*. In C. Mitcham & R. Mackey (Eds.), *Philosophy And Technology*. New York: Free Press.

Silverman,R.E. (1968). "Two Kinds Of Technology. *Educational Technology*", 3.

- Sweeney, W. (1992). "Research Synthesis on Effective School Leadership", Educational Leadership. February, s.346
- T.B.B.M., (2006). <http://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem21/yil4/bas/b093m.htm> (05.06.2006'da alınmıştır)
- Tekin, M. (1996). Yetişkin Eğitiminde Radyo ve Televizyon, Yüksel Matbaacılık, Ankara.
- Thomas, W.R. (2002). "Educational Technology: Are School Administrators Ready For It (http://www.sreb.org/programs/EdTech/pubs/ReadyForIt/EdTech-ReadyForIt.pdf) 12.11.2006 tarihinde indirilmiştir.
- Turan, S. (2002). "Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanmada Eğitim Yöneticisinin Rolü". Eğitim Yönetimi Dergisi,
- Virginia Department of Education. (2001). Technology Enriched Adminnstrators: Modules for Guiding the Integration of Educational Technology in Education. Virginia:
- Zaim,M., (1999). "Tam Bağımsızlık" ,<http://www.aselsan.com.tr/DERGI/mayis99/baq.htm> 24.12.2006 tarihinde indirilmiştir.

EKLER:

- EK-I Anket maddeleri
- EK-II Cinsiyet, Yaş, Çalışma Süresi, Görev Türü, Yöneticilik Süresi, Okul Türü Değişkenlerine Göre Maddeler Temelinde Verilerin Dağılımı
- EK-III İlgili Yazışmalar

MALİ SORUNLAR

1. Bilişim teknolojisine yönelik ürünler okula hibe yoluyla kazandırılmaktadır.
2. Teknoloji kullanımı maliyeti artırmaktadır.
3. Bilişim teknolojisine yönelik araçlar, korunabilmesi amacıyla, kişilere zimmetlenmektedir.
4. Sağlanan teknolojik araçlar kaliteli olup, ihtiyaca yanıt verebilmektedir.
5. Teknolojik araçları kullanırken bozulacak korkusu yaşanmaktadır.
6. Okul yönetimi, bilişim teknolojilerinin satın alınmasına yönelik kaynak tahsis edebilmektedir.
7. Bilişim teknolojisine sahip olmada il milli eğitim müdürlüklerinin desteği alınmaktadır.
8. Arızalanan teknolojik ürünlerin onarımında mali kaynak sıkıntısı çekilmektedir.
9. Eğitime %100 destek kampanyası aracılığıyla okula yapılan teknolojik yardım, ihtiyacı karşılamada yeterlidir.
10. Öğrenci başına düşen bilişim teknolojisi araçları yeterlidir.

YÖNETSEL SORUNLAR

11. Okulumuz bilişim teknolojisi kardeş okulu projesi içinde yer almaktadır.
12. Bilişim teknolojisinde etkililiği sağlayabilmek için çevreden diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır (ilgili aileler, belediye, sağlık, güvenlik kuruluşları vb).
13. Yöneticiler bilişim teknolojisiyle yakından ilgilenmektedir.
14. Yöneticilerin bilişim teknolojisinden yararlanmada izledikleri politikalar tatmin edicidir.
15. Yöneticiler, var olan teknolojik cihazları kullandırmada teşvik edici bir tutum sergilememektedir.
16. Okulumuzun bir WEB sayfası vardır.
17. Bilişim teknolojisi cihazlarının zimmetli olması bu araçların etkili kullanımına engel oluşturmaktadır.
18. Bilişim teknolojisi alet ve gereçlerinin bakım ve onarımı konusunda yeterli personel bulunmamaktadır.
19. Okulun alt yapısı bilişim teknolojisinden etkili yararlanmada sorun oluşturmaktadır.

PROGRAM GELİŞTİRME VE YETİŞTİRME SORUNLARI

20. Bilişim teknolojisinin gelişmesi okumaya ve kütüphaneye olan ilgiyi azaltmaktadır.
21. Teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırmaktadır.
22. Mesleki gelişim açısından bilişim teknolojisinden oldukça yararlanılmaktadır.
23. Bilişim teknolojisinden yarar sağlayabilmek için, okuldaki öğretmenler ve idari personelin yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
24. Bilişim teknolojisinden etkili şekilde yararlanabilmek için, yönetim tarafından kapsamlı planlar yapılmaktadır.
25. Bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenler yeterli bilgi ve beceriye sahiptir.
26. Yükseköğretim kurumlarıyla bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içinde çalışılmaktadır.
27. Teknolojik araçlardan Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda yararlanılmaktadır.
28. Ders programları, bilişim teknolojisinden yararlanılacak şekilde yeniden tasarlanmaktadır.
29. MEB'nin ön gördüğü yazılımlar etkili şekilde kullanılmaktadır.
30. MEB'nin öngördüğü yazılımlar etkili ders işleme açısından uygun değildir.
31. İdareciler ve diğer personel elektronik posta adreslerine sahiptir.

ETİK SORUNLAR

32. Bilişim teknolojilerinin öğrencinin kullanımına sunulması fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmaktadır.
33. Okulda bilişim teknolojileri amaç dışı kullanılmaktadır (oyunlar, sohbet, uygunsuz siteleri ziyaret vb.)
34. Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden nasıl yararlanacakları düzenlemelerle kontrol altına alınmıştır.
35. Teknolojinin amaç dışı kullanımı, kişiler arasında çatışma yaşanmasına neden olmaktadır.
36. İletişim teknolojilerinin kontrolsüz kullanımı öğrenci davranışlarını -
+olumsuz etkilemektedir.

Değerli Meslektaşım;

Okullarımızda etkili eğitimin gerçekleştirilmesine yönelik olarak Bilişim Teknolojileri alanında yürütmekte olduğum bir araştırma için, ilişikteki anket aracılığıyla, siz değerli eğitimcilerin görüşlerini almaya ihtiyaç duymaktayım. Aşağıda 'OKULLARDA BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN ETKİLİ YARARLANMADA OKUL YÖNETİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞILAN SORUNLAR-ELAZIĞ İLİ ÖRNEĞİ' başlıklı bu araştırmaya ilişkin anket maddeleri yer almaktadır. Anket maddelerine vereceğiniz içtenlikli yanıtlar araştırmamın başarıya ulaşmasında büyük katkı sağlayacaktır. Değerli zamanınızı ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Saygılarımla.

Ali DUMAN (Yük.Lis.öğrencisi)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEN ETKİLİ YARARLANMADA OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

I. Aşağıda kişisel bilgilere ilişkin olarak, uygun gördüğünüz seçeneği, parantez içine (X) işareti koyarak belirtiniz, lütfen.

Cinsiyet	: Kadın	()	Erkek	()			
Yaş	: 20-30 arası	()	31-40 arası	()	41-50 arası	()	51 ve üzeri ()
Çalışma süresi	: 1-5 yıl	()	6-10 yıl	()	11-16 yıl	()	16-20 yıl ()
	21-25 yıl	()	26 yıl ve üzeri	()			
Görev türü	: Öğretmen	()	Okul müdürü	()	Müdür yardımcısı	()	
Yöneticilik süresi:	1-5 yıl	()	6-10 yıl	()	11-15 yıl	()	16-20 yıl ()
	21-25 yıl	()	26 yıl ve üzeri	()			
Okul Türü	: Genel Lise	()	Mes./Tek. Lise	()			

II. Aşağıdaki maddelere ilişkin görüşlerinizi, uygun gördüğünüz seçeneğe (x) işareti koyarak, belirtiniz, lütfen.

	Okulumuzda:	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
1	Bilişim teknolojisine yönelik ürünler okula hibe yoluyla kazandırılmaktadır.			
2	Teknoloji kullanımı maliyeti artırmaktadır.			
3	Bilişim teknolojisine yönelik araçlar, korunabilmesi amacıyla, kişilere zimmetlenmektedir.			
4	Sağlanan teknolojik araçlar kaliteli olup, ihtiyaca yanıt verebilmektedir.			
5	Teknolojik araçları kullanırken bozulacak korkusu yaşanmaktadır.			
6	Okul yönetimi, bilişim teknolojilerinin satın alınmasına yönelik kaynak tahsis edebilmektedir.			
7	Bilişim teknolojisine sahip olmada il milli eğitim müdürlüklerinin desteği alınmaktadır.			
8	Arızalanan teknolojik ürünlerin onarımında mali kaynak sıkıntısı çekilmektedir.			
9	Eğitime %100 destek kampanyası aracılığıyla okula yapılan teknolojik yardım, ihtiyacı karşılamada yeterlidir.			
10	Öğrenci başına düşen bilişim teknolojisi araçları yeterlidir.			

11	Okulumuz bilişim teknolojisi kardeş okulu projesi içinde yer almaktadır.			
12	Bilişim teknolojisinde etkililiği sağlayabilmek için çevreden diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır (ilgili aileler, belediye, sağlık, güvenlik kuruluşları vb).			
13	Yöneticiler bilişim teknolojisiyle yakından ilgilenmektedir.			
14	Yöneticilerin bilişim teknolojisinden yararlanmada izledikleri politikalar tatmin edicidir.			
15	Yöneticiler, var olan teknolojik cihazları kullandırmada teşvik edici bir tutum sergilememektedir.			
16	Okulumuzun bir WEB sayfası vardır.			
17	Bilişim teknolojisi cihazlarının zimmetli olması bu araçların etkili kullanımına engel oluşturmaktadır.			
18	Bilişim teknolojisi alet ve gereçlerinin bakım ve onarımı konusunda yeterli personel bulunmamaktadır.			
19	Okulun alt yapısı bilişim teknolojisinden etkili yararlanmada sorun oluşturmaktadır.			
20	Bilişim teknolojisinin gelişmesi okumaya ve kütüphaneye olan ilgiyi azaltmaktadır.			
21	Teknoloji kullanımı öğrencinin derse karşı ilgisini ve başarı düzeyini artırmaktadır.			
22	Mesleki gelişim açısından bilişim teknolojisinden oldukça yararlanılmaktadır.			
22	Bilişim teknolojisinden yarar sağlayabilmek için, okuldaki öğretmenler ve idari personelin yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.			
24	Bilişim teknolojisinden etkili şekilde yararlanabilmek için, yönetim tarafından kapsamlı planlar yapılmaktadır.			
25	Bilişim teknolojilerinin etkili kullanımı alanında öğretmenler yeterli bilgi ve beceriye sahiptir.			
26	Yükseköğretim kurumlarıyla bilişim teknolojisine ilişkin işbirliği içinde çalışılmaktadır.			
27	Teknolojik araçlardan Türk Milli Eğitiminin hedefleri doğrultusunda yararlanılmaktadır.			
28	Ders programları, bilişim teknolojisinden yararlanılacak şekilde yeniden tasarlanmaktadır.			
29	MEB'nin ön gördüğü yazılımlar etkili şekilde kullanılmaktadır.			
30	MEB'nin öngördüğü yazılımlar etkili ders işleme açısından uygun değildir.			
31	İdareciler ve diğer personel elektronik posta adreslerine sahiptir.			
32	Bilişim teknolojilerinin öğrencinin kullanımına sunulması fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmaktadır.			
33	Okulda bilişim teknolojileri amaç dışı kullanılmaktadır (oyunlar, sohbet, uygunsuz siteleri ziyaret vb.)			
34	Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden nasıl yararlanacakları düzenlemelerle kontrol altına alınmıştır.			
35	Teknolojinin amaç dışı kullanımı, kişiler arasında çatışma yaşanmasına neden olmaktadır.			
36	İletişim teknolojilerinin kontrolsüz kullanımı öğrenci davranışlarını olumsuz etkilemektedir.			

Ek – Tablo 1. Cinsiyet Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

MADDELER	CİNSİYET	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF																																																																																																																																																																																																																												
Madde – 1	Kadın	49	1.42	.70	.10	-1.22	.22																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	1.58	.79	.07				Madde – 2	Kadın	49	2.81	.48	.06	.52	.61		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 3	Kadın	49	2.32	.65	.09	-1.91	.06		Erkek	126	2.53	.62	.05	Madde – 4	Kadın	49	1.95	.78	.11	-.94	.35		Erkek	126	2.34	2.86	.25	Madde – 5	Kadın	49	2.42	.76	.10	.23	.82		Erkek	126	2.39	.83	.07	Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2	Erkek	126	1.83	.86	.07	Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek
Madde – 2	Kadın	49	2.81	.48	.06	.52	.61																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.76	.55	.04				Madde – 3	Kadın	49	2.32	.65	.09	-1.91	.06		Erkek	126	2.53	.62	.05	Madde – 4	Kadın	49	1.95	.78	.11	-.94	.35		Erkek	126	2.34	2.86	.25	Madde – 5	Kadın	49	2.42	.76	.10	.23	.82		Erkek	126	2.39	.83	.07	Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2	Erkek	126	1.83	.86	.07	Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07										
Madde – 3	Kadın	49	2.32	.65	.09	-1.91	.06																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.53	.62	.05				Madde – 4	Kadın	49	1.95	.78	.11	-.94	.35		Erkek	126	2.34	2.86	.25	Madde – 5	Kadın	49	2.42	.76	.10	.23	.82		Erkek	126	2.39	.83	.07	Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2	Erkek	126	1.83	.86	.07	Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																								
Madde – 4	Kadın	49	1.95	.78	.11	-.94	.35																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.34	2.86	.25				Madde – 5	Kadın	49	2.42	.76	.10	.23	.82		Erkek	126	2.39	.83	.07	Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2	Erkek	126	1.83	.86	.07	Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																						
Madde – 5	Kadın	49	2.42	.76	.10	.23	.82																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.39	.83	.07				Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2	Erkek	126	1.83	.86	.07	Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																				
Madde – 6	Kadın	49	1.51	.76	.10	-2.29	.02	1 – 2																																																																																																																																																																																																																												
	Erkek	126	1.83	.86	.07				Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13		Erkek	126	2.21	.62	.05	Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																		
Madde – 7	Kadın	49	2.06	.59	.08	-1.51	.13																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.21	.62	.05				Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75		Erkek	126	2.65	.67	.05	Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																
Madde – 8	Kadın	49	2.69	.61	.08	.32	.75																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.65	.67	.05				Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54		Erkek	126	1.73	.62	.05	Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																														
Madde – 9	Kadın	49	1.79	.53	.07	.61	.54																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	1.73	.62	.05				Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62		Erkek	126	1.97	.91	.08	Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																												
Madde – 10	Kadın	49	1.89	.96	.13	-.50	.62																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	1.97	.91	.08				Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06		Erkek	126	2.00	.99	.08	Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																										
Madde – 11	Kadın	49	2.30	.93	.13	1.90	.06																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.00	.99	.08				Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15		Erkek	126	2.07	.68	.06	Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																								
Madde – 12	Kadın	49	1.91	.60	.08	-1.43	.15																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.07	.68	.06				Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99		Erkek	126	2.61	.69	.06	Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																						
Madde – 13	Kadın	49	2.61	.67	.09	.01	.99																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.61	.69	.06				Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42		Erkek	126	2.49	.73	.06	Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																																				
Madde – 14	Kadın	49	2.59	.70	.10	.82	.42																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.49	.73	.06				Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2	Erkek	126	1.85	.89	.07	Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																																																		
Madde – 15	Kadın	49	1.57	.79	.11	-2.07	.04	1 – 2																																																																																																																																																																																																																												
	Erkek	126	1.85	.89	.07				Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92		Erkek	126	2.82	.55	.04	Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																																																																
Madde – 16	Kadın	49	2.81	.56	.08	-.10	.92																																																																																																																																																																																																																													
	Erkek	126	2.82	.55	.04				Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																																																																														
Madde – 17	Kadın	49	2.63	.69	.09	1.98	.05	1 – 2																																																																																																																																																																																																																												
	Erkek	126	2.38	.80	.07																																																																																																																																																																																																																															

MADDELER	CİNSİYET	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF																																																																																																																																																																																																																																																								
Madde – 18	Kadın	49	2.28	.61	.08	-1.04	.30																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.39	.69	.06				Madde – 19	Kadın	49	2.08	.73	.10	.88	.38		Erkek	126	1.96	.77	.06	Madde – 20	Kadın	49	2.14	.84	.12	-1.62	.11		Erkek	126	2.35	.76	.06	Madde – 21	Kadın	49	2.55	.67	.09	-2.45	.02	1 – 2	Erkek	126	2.80	.46	.04	Madde – 22	Kadın	49	2.30	.58	.08	-1.22	.22		Erkek	126	2.43	.74	.06	Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64		Erkek	126	2.32	.75	.06	Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek
Madde – 19	Kadın	49	2.08	.73	.10	.88	.38																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	1.96	.77	.06				Madde – 20	Kadın	49	2.14	.84	.12	-1.62	.11		Erkek	126	2.35	.76	.06	Madde – 21	Kadın	49	2.55	.67	.09	-2.45	.02	1 – 2	Erkek	126	2.80	.46	.04	Madde – 22	Kadın	49	2.30	.58	.08	-1.22	.22		Erkek	126	2.43	.74	.06	Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64		Erkek	126	2.32	.75	.06	Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05										
Madde – 20	Kadın	49	2.14	.84	.12	-1.62	.11																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.35	.76	.06				Madde – 21	Kadın	49	2.55	.67	.09	-2.45	.02	1 – 2	Erkek	126	2.80	.46	.04	Madde – 22	Kadın	49	2.30	.58	.08	-1.22	.22		Erkek	126	2.43	.74	.06	Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64		Erkek	126	2.32	.75	.06	Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																								
Madde – 21	Kadın	49	2.55	.67	.09	-2.45	.02	1 – 2																																																																																																																																																																																																																																																								
	Erkek	126	2.80	.46	.04				Madde – 22	Kadın	49	2.30	.58	.08	-1.22	.22		Erkek	126	2.43	.74	.06	Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64		Erkek	126	2.32	.75	.06	Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																						
Madde – 22	Kadın	49	2.30	.58	.08	-1.22	.22																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.43	.74	.06				Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64		Erkek	126	2.32	.75	.06	Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																				
Madde – 23	Kadın	49	2.26	.75	.10	-.47	.64																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.32	.75	.06				Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93		Erkek	125	2.52	.72	.06	Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																		
Madde – 24	Kadın	49	2.53	.68	.09	.09	.93																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	125	2.52	.72	.06				Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2	Erkek	126	2.35	.74	.06	Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																
Madde – 25	Kadın	49	2.08	.81	.11	-2.15	.03	1 – 2																																																																																																																																																																																																																																																								
	Erkek	126	2.35	.74	.06				Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2	Erkek	126	1.69	.82	.07	Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																														
Madde – 26	Kadın	49	1.44	.67	.09	-2.05	.04	1 – 2																																																																																																																																																																																																																																																								
	Erkek	126	1.69	.82	.07				Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63		Erkek	126	2.64	.66	.05	Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																												
Madde – 27	Kadın	49	2.69	.50	.07	.49	.63																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.64	.66	.05				Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80		Erkek	126	2.31	.70	.06	Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																										
Madde – 28	Kadın	49	2.34	.72	.10	.25	.80																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.31	.70	.06				Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68		Erkek	126	2.61	.61	.05	Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																								
Madde – 29	Kadın	49	2.65	.59	.08	.41	.68																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.61	.61	.05				Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06		Erkek	126	1.41	.66	.05	Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																						
Madde – 30	Kadın	49	1.63	.72	.10	1.92	.06																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	1.41	.66	.05				Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52		Erkek	126	2.80	.45	.04	Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																				
Madde – 31	Kadın	49	2.85	.40	.05	.64	.52																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.80	.45	.04				Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56		Erkek	126	2.76	.55	.04	Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																		
Madde – 32	Kadın	49	2.71	.57	.08	-.59	.56																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.76	.55	.04				Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45		Erkek	126	1.32	.63	.05	Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																																
Madde – 33	Kadın	49	1.40	.70	.10	.75	.45																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	1.32	.63	.05				Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2	Erkek	126	2.46	.62	.05	Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																																														
Madde – 34	Kadın	49	2.26	.60	.08	-1.94	.05	1 – 2																																																																																																																																																																																																																																																								
	Erkek	126	2.46	.62	.05				Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82		Erkek	126	2.52	.70	.06	Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																																																												
Madde – 35	Kadın	49	2.55	.76	.10	.22	.82																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.52	.70	.06				Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77		Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																																																																										
Madde – 36	Kadın	49	2.67	.62	.08	.30	.77																																																																																																																																																																																																																																																									
	Erkek	126	2.64	.61	.05																																																																																																																																																																																																																																																											

Ek – Tablo 2. Yaş Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 1	20-30	28	1.68	.86	.16	.80	.49	
	31-40	74	1.47	.73	.08			
	41-50	48	1.50	.74	.11			
	51 ve üzeri	25	1.68	.85	.17			
Madde – 2	20-30	28	2.54	.74	.14	2.45	.06	
	31-40	74	2.84	.44	.05			
	41-50	48	2.81	.53	.08			
	51 ve üzeri	25	2.84	.47	.09			
Madde – 3	20-30	28	2.43	.69	.13	.12	.94	
	31-40	74	2.46	.67	.08			
	41-50	48	2.50	.65	.09			
	51 ve üzeri	25	2.52	.51	.10			
Madde – 4	20-30	28	2.11	.83	.16	.41	.74	
	31-40	74	2.46	3.68	.43			
	41-50	48	2.17	.72	.10			
	51 ve üzeri	25	1.88	.73	.15			
Madde – 5	20-30	28	2.39	.69	.13	1.48	.22	
	31-40	74	2.49	.81	.09			
	41-50	48	2.21	.87	.13			
	51 ve üzeri	25	2.56	.82	.16			
Madde – 6	20-30	28	1.89	.83	.16	1.727	.16	
	31-40	74	1.61	.79	.09			
	41-50	48	1.92	.94	.14			
	51 ve üzeri	25	1.64	.81	.16			
Madde – 7	20-30	28	2.18	.61	.12	1.40	.24	
	31-40	74	2.07	.65	.08			
	41-50	48	2.29	.62	.09			
	51 ve üzeri	25	2.24	.52	.10			
Madde – 8	20-30	28	2.57	.69	.13	1.60	.19	
	31-40	74	2.66	.69	.08			
	41-50	48	2.60	.71	.10			
	51 ve üzeri	25	2.92	.28	.06			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 9	20-30	28	1.75	.65	.12	.26	.85	
	31-40	74	1.76	.64	.07			
	41-50	48	1.71	.58	.08			
	51 ve üzeri	25	1.84	.47	.09			
Madde – 10	20-30	28	2.14	.89	.17	.77	.51	
	31-40	74	1.93	.96	.11			
	41-50	48	1.98	.96	.14			
	51 ve üzeri	25	1.76	.83	.17			
Madde – 11	20-30	28	1.96	.96	.18	.18	.91	
	31-40	74	2.09	1.00	.12			
	41-50	48	2.13	1.00	.14			
	51 ve üzeri	25	2.12	1.01	.20			
Madde – 12	20-30	28	2.11	.69	.13	.87	.46	
	31-40	74	1.97	.62	.07			
	41-50	48	2.00	.71	.10			
	51 ve üzeri	25	2.20	.71	.14			
Madde – 13	20-30	28	2.61	.69	.13	1.23	.30	
	31-40	74	2.59	.70	.08			
	41-50	48	2.52	.77	.11			
	51 ve üzeri	25	2.84	.37	.07			
Madde – 14	20-30	28	2.50	.75	.14	1.94	.12	
	31-40	74	2.46	.74	.09			
	41-50	48	2.46	.77	.11			
	51 ve üzeri	25	2.84	.47	.09			
Madde – 15	20-30	28	1.68	.82	.15	2.32	.08	
	31-40	74	1.85	.90	.10			
	41-50	48	1.92	.90	.13			
	51 ve üzeri	25	1.40	.71	.14			
Madde – 16	20-30	28	2.89	.42	.08	.92	.43	
	31-40	74	2.78	.63	.07			
	41-50	48	2.77	.63	.09			
	51 ve üzeri	25	2.96	.20	.04			
Madde – 17	20-30	28	2.46	.69	.13	1.09	.35	
	31-40	74	2.55	.76	.09			
	41-50	48	2.29	.85	.12			
	51 ve üzeri	25	2.48	.82	.16			
Madde – 18	20-30	28	2.36	.68	.13	.94	.42	
	31-40	74	2.31	.66	.08			
	41-50	48	2.50	.62	.09			
	51 ve üzeri	25	2.28	.79	.16			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 19	20-30	28	1.96	.74	.14	.12	.95	
	31-40	74	2.04	.77	.09			
	41-50	48	1.98	.81	.12			
	51 ve üzeri	25	1.96	.73	.15			
Madde – 20	20-30	28	2.32	.77	.15	.03	.99	
	31-40	74	2.30	.75	.09			
	41-50	48	2.27	.87	.13			
	51 ve üzeri	25	2.32	.80	.16			
Madde – 21	20-30	28	2.43	.79	.15	4.82	.00	1-4
	31-40	74	2.84	.41	.05			
	41-50	48	2.69	.59	.09			
	51 ve üzeri	25	2.88	.33	.07			
Madde – 22	20-30	28	2.39	.69	.13	1.30	.28	
	31-40	74	2.34	.75	.09			
	41-50	48	2.56	.62	.09			
	51 ve üzeri	25	2.28	.74	.15			
Madde – 23	20-30	28	2.29	.76	.14	1.18	.32	
	31-40	74	2.39	.68	.08			
	41-50	48	2.15	.82	.12			
	51 ve üzeri	25	2.40	.82	.16			
Madde – 24	20-30	28	2.32	.72	.14	3.47	.02	1-4
	31-40	74	2.47	.74	.09			
	41-50	48	2.52	.74	.11			
	51 ve üzeri	24	2.92	.28	.06			
Madde – 25	20-30	28	2.29	.81	.15	.10	.96	
	31-40	74	2.30	.77	.09			
	41-50	48	2.23	.78	.11			
	51 ve üzeri	25	2.32	.75	.15			
Madde – 26	20-30	28	1.68	.82	.15	.73	.54	
	31-40	74	1.54	.74	.09			
	41-50	48	1.75	.86	.12			
	51 ve üzeri	25	1.60	.76	.15			
Madde – 27	20-30	28	2.71	.46	.09	3.22	.02	3-4
	31-40	74	2.64	.61	.07			
	41-50	48	2.50	.80	.12			
	51 ve üzeri	25	2.96	.20	.04			
Madde – 28	20-30	28	2.43	.63	.12	1.08	.36	
	31-40	74	2.31	.70	.08			
	41-50	48	2.40	.74	.11			
	51 ve üzeri	25	2.12	.73	.15			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 29	20-30	28	2.64	.56	.11	.59	.62	
	31-40	74	2.61	.64	.07			
	41-50	48	2.56	.68	.10			
	51 ve üzeri	25	2.76	.44	.09			
Madde – 30	20-30	28	1.68	.82	.15	1.04	.38	
	31-40	74	1.42	.60	.07			
	41-50	48	1.44	.68	.10			
	51 ve üzeri	25	1.48	.77	.15			
Madde – 31	20-30	28	2.86	.45	.08	.32	.81	
	31-40	74	2.84	.41	.05			
	41-50	48	2.77	.52	.07			
	51 ve üzeri	25	2.84	.37	.07			
Madde – 32	20-30	28	2.61	.69	.13	1.20	.31	
	31-40	74	2.82	.45	.05			
	41-50	48	2.77	.52	.07			
	51 ve üzeri	25	2.68	.75	.15			
Madde – 33	20-30	28	1.57	.74	.14	1.44	.23	
	31-40	74	1.28	.63	.07			
	41-50	48	1.35	.64	.09			
	51 ve üzeri	25	1.28	.61	.12			
Madde – 34	20-30	28	2.46	.58	.11	.24	.87	
	31-40	74	2.39	.62	.07			
	41-50	48	2.38	.70	.10			
	51 ve üzeri	25	2.48	.59	.12			
Madde – 35	20-30	28	2.39	.74	.14	.41	.74	
	31-40	74	2.55	.74	.09			
	41-50	48	2.56	.68	.10			
	51 ve üzeri	25	2.56	.71	.14			
Madde – 36	20-30	28	2.57	.63	.12	1.24	.30	
	31-40	74	2.62	.61	.07			
	41-50	48	2.79	.50	.07			
	51 ve üzeri	25	2.56	.77	.15			

Ek – Tablo 3. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 1	1-5	24	1.71	.91	.19	1.04	.39	
	6-10	56	1.45	.69	.09			
	11-15	55	1.47	.72	.10			
	16-20	19	1.58	.84	.19			
	21-ve üzeri	21	1.76	.89	.19			
Madde – 2	1-5	24	2.63	.65	.13	2.01	.10	
	6-10	56	2.70	.63	.08			
	11-15	55	2.91	.35	.05			
	16-20	19	2.74	.65	.15			
	21-ve üzeri	21	2.90	.30	.07			
Madde – 3	1-5	24	2.42	.65	.13	.09	.99	
	6-10	56	2.46	.63	.08			
	11-15	55	2.49	.66	.09			
	16-20	19	2.53	.70	.16			
	21-ve üzeri	21	2.48	.60	.13			
Madde – 4	1-5	24	2.08	.88	.18	.45	.77	
	6-10	56	2.57	4.21	.56			
	11-15	55	2.16	.71	.10			
	16-20	19	1.79	.63	.14			
	21-ve üzeri	21	2.14	.85	.19			
Madde – 5	1-5	24	2.29	.75	.15	1.07	.37	
	6-10	56	2.43	.81	.11			
	11-15	55	2.31	.88	.12			
	16-20	19	2.42	.90	.21			
	21-ve üzeri	21	2.71	.64	.14			
Madde – 6	1-5	24	2.00	.88	.18	1.54	.19	
	6-10	56	1.68	.81	.11			
	11-15	55	1.84	.92	.12			
	16-20	19	1.42	.69	.16			
	21-ve üzeri	21	1.67	.80	.17			
Madde – 7	1-5	24	2.29	.55	.11	1.02	.40	
	6-10	56	2.07	.66	.09			
	11-15	55	2.22	.63	.08			
	16-20	19	2.05	.62	.14			
	21-ve üzeri	21	2.29	.56	.12			
Madde – 8	1-5	24	2.46	.72	.15	2.75	.03	1.2.3.4–5
	6-10	56	2.57	.76	.10			
	11-15	55	2.76	.54	.07			
	16-20	19	2.58	.77	.18			
	21-ve üzeri	21	3.00	.00	.00			
Madde – 9	1-5	24	1.75	.68	.14	.44	.78	
	6-10	56	1.82	.66	.09			
	11-15	55	1.67	.55	.07			
	16-20	19	1.79	.54	.12			
	21-ve üzeri	21	1.76	.54	.12			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 10	1-5	24	2.13	.90	.18	.97	.43	
	6-10	56	1.96	.95	.13			
	11-15	55	2.04	.96	.13			
	16-20	19	1.79	.98	.22			
	21-ve üzeri	21	1.67	.73	.16			
Madde – 11	1-5	24	1.92	.97	.20	.76	.55	
	6-10	56	2.20	.98	.13			
	11-15	55	2.16	1.00	.13			
	16-20	19	1.84	1.01	.23			
	21-ve üzeri	21	2.00	1.00	.22			
Madde – 12	1-5	24	2.08	.65	.13	1.17	.33	
	6-10	56	2.04	.66	.09			
	11-15	55	2.02	.62	.08			
	16-20	19	1.79	.71	.16			
	21-ve üzeri	21	2.24	.77	.17			
Madde – 13	1-5	24	2.58	.72	.15	.06	.99	
	6-10	56	2.61	.71	.09			
	11-15	55	2.62	.71	.10			
	16-20	19	2.58	.69	.16			
	21-ve üzeri	21	2.67	.58	.13			
Madde – 14	1-5	24	2.46	.72	.15	.11	.98	
	6-10	56	2.50	.76	.10			
	11-15	55	2.53	.72	.10			
	16-20	19	2.58	.69	.16			
	21-ve üzeri	21	2.57	.75	.16			
Madde – 15	1-5	24	1.88	.85	.17	.57	.69	
	6-10	56	1.80	.92	.12			
	11-15	55	1.82	.86	.12			
	16-20	19	1.74	.93	.21			
	21-ve üzeri	21	1.52	.75	.16			
Madde – 16	1-5	24	2.83	.56	.12	.81	.52	
	6-10	56	2.77	.63	.08			
	11-15	55	2.78	.63	.08			
	16-20	19	3.00	.00	.00			
	21-ve üzeri	21	2.90	.30	.07			
Madde – 17	1-5	24	2.42	.72	.15	.22	.93	
	6-10	56	2.52	.76	.10			
	11-15	55	2.42	.83	.11			
	16-20	19	2.53	.77	.18			
	21-ve üzeri	21	2.38	.86	.19			
Madde – 18	1-5	24	2.42	.72	.15	.76	.56	
	6-10	56	2.27	.65	.09			
	11-15	55	2.42	.60	.08			
	16-20	19	2.53	.70	.16			
	21-ve üzeri	21	2.29	.85	.18			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 19	1-5	24	1.92	.72	.15	.31	.87	
	6-10	56	1.96	.79	.10			
	11-15	55	2.02	.78	.11			
	16-20	19	2.16	.76	.18			
	21-ve üzeri	21	2.00	.77	.17			
Madde – 20	1-5	24	2.46	.78	.16	.82	.51	
	6-10	56	2.29	.76	.10			
	11-15	55	2.18	.82	.11			
	16-20	19	2.26	.87	.20			
	21-ve üzeri	21	2.48	.75	.16			
Madde – 21	1-5	24	2.46	.72	.15	2.42	.05	1–2.3.4.5
	6-10	56	2.84	.50	.07			
	11-15	55	2.71	.53	.07			
	16-20	19	2.74	.56	.13			
	21-ve üzeri	21	2.86	.36	.08			
Madde – 22	1-5	24	2.29	.81	.16	.48	.75	
	6-10	56	2.34	.72	.10			
	11-15	55	2.49	.63	.09			
	16-20	19	2.42	.69	.16			
	21-ve üzeri	21	2.43	.75	.16			
Madde – 23	1-5	24	2.29	.75	.15	4.81	.00	2.5–1.3.4
	6-10	56	2.45	.66	.09			
	11-15	55	2.15	.80	.11			
	16-20	19	1.89	.88	.20			
	21-ve üzeri	21	2.76	.44	.10			
Madde – 24	1-5	24	2.46	.66	.13	.65	.63	
	6-10	56	2.46	.79	.10			
	11-15	55	2.53	.69	.09			
	16-20	19	2.53	.77	.18			
	21-ve üzeri	20	2.75	.55	.12			
Madde – 25	1-5	24	2.29	.81	.16	.20	.94	
	6-10	56	2.21	.85	.11			
	11-15	55	2.29	.71	.10			
	16-20	19	2.32	.75	.17			
	21-ve üzeri	21	2.38	.74	.16			
Madde – 26	1-5	24	1.83	.87	.18	2.02	.09	
	6-10	56	1.46	.74	.10			
	11-15	55	1.75	.84	.11			
	16-20	19	1.37	.60	.14			
	21-ve üzeri	21	1.76	.77	.17			
Madde – 27	1-5	24	2.75	.44	.09	2.06	.09	
	6-10	56	2.70	.63	.08			
	11-15	55	2.56	.66	.09			
	16-20	19	2.42	.84	.19			
	21-ve üzeri	21	2.90	.30	.07			

MADDELER	YAŞ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 28	1-5	24	2.54	.59	.12	2.76	.03	1.3–2.4.5
	6-10	56	2.23	.74	.10			
	11-15	55	2.49	.66	.09			
	16-20	19	2.16	.76	.18			
	21-ve üzeri	21	2.05	.67	.15			
Madde – 29	1-5	24	2.67	.48	.10	.50	.73	
	6-10	56	2.59	.68	.09			
	11-15	55	2.65	.58	.08			
	16-20	19	2.47	.77	.18			
	21-ve üzeri	21	2.71	.46	.10			
Madde – 30	1-5	24	1.71	.86	.18	1.32	.27	
	6-10	56	1.50	.66	.09			
	11-15	55	1.40	.63	.08			
	16-20	19	1.53	.77	.18			
	21-ve üzeri	21	1.29	.56	.12			
Madde – 31	1-5	24	2.88	.45	.09	.33	.86	
	6-10	56	2.82	.47	.06			
	11-15	55	2.78	.46	.06			
	16-20	19	2.89	.32	.07			
	21-ve üzeri	21	2.81	.40	.09			
Madde – 32	1-5	24	2.67	.64	.13	1.66	.16	
	6-10	56	2.75	.55	.07			
	11-15	55	2.84	.46	.06			
	16-20	19	2.89	.32	.07			
	21-ve üzeri	21	2.52	.81	.18			
Madde – 33	1-5	24	1.46	.66	.13	.42	.79	
	6-10	56	1.39	.73	.10			
	11-15	55	1.29	.60	.08			
	16-20	19	1.26	.56	.13			
	21-ve üzeri	21	1.33	.66	.14			
Madde – 34	1-5	24	2.42	.58	.12	.69	.60	
	6-10	56	2.39	.62	.08			
	11-15	55	2.36	.70	.09			
	16-20	19	2.37	.60	.14			
	21-ve üzeri	21	2.62	.50	.11			
Madde – 35	1-5	24	2.25	.79	.16	2.68	.03	1.5–2.3.4
	6-10	56	2.54	.74	.10			
	11-15	55	2.75	.52	.07			
	16-20	19	2.47	.90	.21			
	21-ve üzeri	21	2.33	.73	.16			
Madde – 36	1-5	24	2.58	.65	.13	2.60	.04	3–1.2.4.5
	6-10	56	2.57	.63	.08			
	11-15	55	2.85	.40	.05			
	16-20	19	2.63	.68	.16			
	21-ve üzeri	21	2.43	.81	.18			

Ek – Tablo 4. Görev Türü Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

MADDELER	GÖREV TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	Ortalama sırası	X (Chi-square)		AF
Madde – 1	Öğretmen	117	1.47	.73	.07	84.11	2.84	.24	
	Müdür	24	1.71	.86	.18	96.85			
	Md. Yard.	34	1.68	.84	.14	95.13			
Madde – 2	Öğretmen	117	2.74	.59	.05	86.12	1.70	.43	
	Müdür	24	2.83	.38	.08	88.25			
	Md. Yard.	34	2.88	.41	.07	94.31			
Madde – 3	Öğretmen	117	2.47	.65	.06	87.89	.99	.61	
	Müdür	24	2.58	.58	.12	95.19			
	Md. Yard.	34	2.41	.66	.11	83.31			
Madde – 4	Öğretmen	117	2.26	2.97	.27	84.44	2.01	.37	
	Müdür	24	2.21	.78	.16	96.48			
	Md. Yard.	34	2.18	.72	.12	94.26			
Madde – 5	Öğretmen	117	2.39	.82	.08	87.21	1.50	.47	
	Müdür	24	2.29	.86	.18	81.50			
	Md. Yard.	34	2.53	.79	.14	95.29			
Madde – 6	Öğretmen	117	1.65	.83	.08	82.71	6.76	.03	
	Müdür	24	2.13	.85	.17	109.19			
	Md. Yard.	34	1.79	.84	.14	91.26			
Madde – 7	Öğretmen	117	2.14	.66	.06	85.84	.86	.65	
	Müdür	24	2.25	.61	.12	93.50			
	Md. Yard.	34	2.24	.50	.09	91.56			
Madde – 8	Öğretmen	117	2.60	.72	.07	84.47	3.25	.20	
	Müdür	24	2.79	.59	.12	96.52			
	Md. Yard.	34	2.82	.39	.07	94.15			
Madde – 9	Öğretmen	117	1.73	.57	.05	86.33	.53	.77	
	Müdür	24	1.79	.66	.13	90.15			
	Md. Yard.	34	1.82	.67	.12	92.22			
Madde – 10	Öğretmen	117	2.03	.93	.09	91.56	2.55	.28	
	Müdür	24	1.71	.86	.18	75.83			
	Md. Yard.	34	1.88	.95	.16	84.35			
Madde – 11	Öğretmen	117	2.15	.98	.09	90.69	1.65	.44	
	Müdür	24	1.88	.99	.20	78.50			
	Md. Yard.	34	2.03	1.00	.17	85.46			

MADDELER	GÖREV TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	Ortalama sırası (Mean Rank)	X (Chi- square)		AF
Madde – 12	Öğretmen	117	1.96	.67	.06	82.77	5.65	.06	
	Müdür	24	2.29	.69	.14	105.65			
	Md. Yard.	34	2.12	.59	.10	93.53			
Madde – 13	Öğretmen	117	2.59	.71	.07	87.06	1.95	.38	
	Müdür	24	2.79	.51	.10	98.08			
	Md. Yard.	34	2.56	.70	.12	84.10			
Madde – 14	Öğretmen	117	2.47	.76	.07	85.38	1.34	.51	
	Müdür	24	2.63	.65	.13	93.48			
	Md. Yard.	34	2.62	.65	.11	93.15			
Madde – 15	Öğretmen	117	1.81	.88	.08	89.84	.64	.73	
	Müdür	24	1.75	.90	.18	86.31			
	Md. Yard.	34	1.68	.84	.14	82.85			
Madde – 16	Öğretmen	117	2.74	.66	.06	84.47	6.60	.04	
	Müdür	24	3.00	.00	.00	96.50			
	Md. Yard.	34	2.97	.17	.03	94.13			
Madde – 17	Öğretmen	117	2.52	.75	.07	91.43	4.80	.09	
	Müdür	24	2.13	.90	.18	70.27			
	Md. Yard.	34	2.47	.79	.14	88.71			
Madde – 18	Öğretmen	117	2.37	.65	.06	87.68	.54	.76	
	Müdür	24	2.42	.78	.16	93.83			
	Md. Yard.	34	2.32	.68	.12	85.00			
Madde – 19	Öğretmen	117	2.02	.77	.07	89.06	.34	.84	
	Müdür	24	1.92	.78	.16	82.83			
	Md. Yard.	34	2.00	.78	.13	88.00			
Madde – 20	Öğretmen	117	2.26	.79	.07	85.38	3.76	.15	
	Müdür	24	2.54	.83	.17	105.06			
	Md. Yard.	34	2.26	.75	.13	84.99			
Madde – 21	Öğretmen	117	2.68	.61	.06	85.21	2.31	.31	
	Müdür	24	2.88	.34	.07	96.13			
	Md. Yard.	34	2.82	.39	.07	91.85			
Madde – 22	Öğretmen	117	2.38	.71	.07	86.91	.51	.77	
	Müdür	24	2.50	.66	.13	94.17			
	Md. Yard.	34	2.38	.74	.13	87.40			
Madde – 23	Öğretmen	117	2.26	.77	.07	85.38	1.33	.51	
	Müdür	24	2.42	.83	.17	96.63			
	Md. Yard.	34	2.38	.65	.11	90.91			
Madde – 24	Öğretmen	116	2.41	.78	.07	81.69	7.38	.03	
	Müdür	24	2.83	.38	.08	105.33			
	Md. Yard.	34	2.68	.53	.09	94.75			

MADDELER	GÖREV TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	Ortalama sırası (Mean Rank)	X (Chi-square)		AF
Madde – 25	Öğretmen	117	2.32	.79	.07	91.21	1.86	.39	
	Müdür	24	2.17	.64	.13	78.31			
	Md. Yard.	34	2.21	.81	.14	83.78			
Madde – 26	Öğretmen	117	1.59	.80	.07	85.19	6.48	.04	
	Müdür	24	2.00	.83	.17	109.67			
	Md. Yard.	34	1.50	.66	.11	82.38			
Madde – 27	Öğretmen	117	2.63	.64	.06	86.33	3.11	.21	
	Müdür	24	2.88	.34	.07	100.94			
	Md. Yard.	34	2.59	.70	.12	84.62			
Madde – 28	Öğretmen	117	2.26	.75	.07	84.62	2.33	.31	
	Müdür	24	2.50	.66	.13	99.63			
	Md. Yard.	34	2.41	.56	.10	91.43			
Madde – 29	Öğretmen	117	2.60	.64	.06	86.92	.27	.87	
	Müdür	24	2.71	.46	.09	91.23			
	Md. Yard.	34	2.65	.60	.10	89.44			
Madde – 30	Öğretmen	117	1.48	.71	.07	87.44	2.10	.35	
	Müdür	24	1.38	.71	.15	79.50			
	Md. Yard.	34	1.53	.56	.10	95.94			
Madde – 31	Öğretmen	117	2.79	.49	.05	85.69	1.98	.37	
	Müdür	24	2.92	.28	.06	94.38			
	Md. Yard.	34	2.88	.33	.06	91.44			
Madde – 32	Öğretmen	117	2.77	.52	.05	87.90	.00	1.00	
	Müdür	24	2.71	.69	.14	88.33			
	Md. Yard.	34	2.74	.62	.11	88.12			
Madde – 33	Öğretmen	117	1.33	.67	.06	86.00	1.07	.58	
	Müdür	24	1.33	.56	.12	89.96			
	Md. Yard.	34	1.41	.66	.11	93.50			
Madde – 34	Öğretmen	117	2.37	.62	.06	84.54	1.07	.12	
	Müdür	24	2.63	.65	.13	105.63			
	Md. Yard.	34	2.41	.61	.10	87.47			
Madde – 35	Öğretmen	117	2.54	.73	.07	88.78	.33	.85	
	Müdür	24	2.50	.66	.13	83.38			
	Md. Yard.	34	2.53	.75	.13	88.57			
Madde – 36	Öğretmen	117	2.68	.63	.06	90.56	4.62	.10	
	Müdür	24	2.42	.72	.15	71.88			
	Md. Yard.	34	2.74	.45	.08	90.56			

Ek – Tablo 5. Yöneticilik Süresi Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

GRUPLAR	YÖNETİCİLİK SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 1	1-5	20	1.80	.83	.19	1.80	.16	
	6-10	17	1.53	.72	.17			
	11-15	10	1.50	.85	.27			
	16 ve üzeri	11	2.18	.87	.26			
Madde – 2	1-5	20	2.65	.59	.13	.97	.41	
	6-10	17	2.88	.49	.12			
	11-15	10	2.80	.42	.13			
	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			
Madde – 3	1-5	20	2.65	.49	.11	.77	.52	
	6-10	17	2.35	.70	.17			
	11-15	10	2.40	.52	.16			
	16 ve üzeri	11	2.45	.82	.25			
Madde – 4	1-5	20	2.30	.73	.16	1.60	.20	
	6-10	17	1.94	.66	.16			
	11-15	10	2.50	.71	.22			
	16 ve üzeri	11	2.00	.89	.27			
Madde – 5	1-5	20	2.55	.76	.17	1.22	.31	
	6-10	17	2.24	.97	.24			
	11-15	10	2.70	.48	.15			
	16 ve üzeri	11	2.73	.65	.19			
Madde – 6	1-5	20	1.85	.75	.17	.07	.98	
	6-10	17	1.88	.93	.22			
	11-15	10	2.00	1.05	.33			
	16 ve üzeri	11	1.91	.70	.21			
Madde – 7	1-5	20	2.10	.55	.12	1.25	.30	
	6-10	17	2.29	.47	.11			
	11-15	10	2.50	.53	.17			
	16 ve üzeri	11	2.27	.65	.19			
Madde – 8	1-5	20	2.65	.59	.13	.74	.53	
	6-10	17	2.82	.53	.13			
	11-15	10	2.80	.42	.13			
	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			

GRUPLAR	YÖNETİCİLİK SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 9	1-5	20	1.80	.70	.16	.35	.79	
	6-10	17	1.88	.49	.12			
	11-15	10	1.80	.63	.20			
	16 ve üzeri	11	1.64	.67	.20			
Madde – 10	1-5	20	2.05	.94	.21	.63	.60	
	6-10	17	1.65	.93	.23			
	11-15	10	1.90	.99	.31			
	16 ve üzeri	11	1.82	.60	.18			
Madde – 11	1-5	20	1.75	.97	.22	1.30	.28	
	6-10	17	1.94	1.03	.25			
	11-15	10	2.40	.97	.31			
	16 ve üzeri	11	1.64	.92	.28			
Madde – 12	1-5	20	2.20	.52	.12	.67	.57	
	6-10	17	2.12	.60	.15			
	11-15	10	2.20	.63	.20			
	16 ve üzeri	11	2.45	.82	.25			
Madde – 13	1-5	20	2.50	.69	.15	1.11	.35	
	6-10	17	2.71	.59	.14			
	11-15	10	2.90	.32	.10			
	16 ve üzeri	11	2.55	.69	.21			
Madde – 14	1-5	20	2.35	.75	.17	3.53	.02	1.4-2.3
	6-10	17	2.94	.24	.06			
	11-15	10	2.80	.42	.13			
	16 ve üzeri	11	2.36	.92	.28			
Madde – 15	1-5	20	2.00	.86	.19	.27	.85	
	6-10	17	1.82	.95	.23			
	11-15	10	1.70	.95	.30			
	16 ve üzeri	11	1.91	.94	.28			
Madde – 16	1-5	20	2.90	.45	.10	.52	.67	
	6-10	17	3.00	.00	.00			
	11-15	10	3.00	.00	.00			
	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			
Madde – 17	1-5	20	2.35	.88	.20	.25	.86	
	6-10	17	2.35	.79	.19			
	11-15	10	2.50	.85	.27			
	16 ve üzeri	11	2.18	.87	.26			
Madde – 18	1-5	20	2.45	.76	.17	1.49	.23	
	6-10	17	2.35	.61	.15			
	11-15	10	2.30	.67	.21			
	16 ve üzeri	11	2.82	.40	.12			

GRUPLAR	YÖNETİCİLİK SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 19	1-5	20	2.05	.83	.18	.35	.79	
	6-10	17	1.82	.73	.18			
	11-15	10	2.10	.88	.28			
	16 ve üzeri	11	2.00	.77	.23			
Madde – 20	1-5	20	2.45	.69	.15	1.40	.25	
	6-10	17	2.12	.93	.22			
	11-15	10	2.40	.84	.27			
	16 ve üzeri	11	2.73	.65	.19			
Madde – 21	1-5	20	2.85	.37	.08	1.00	.40	
	6-10	17	2.82	.39	.10			
	11-15	10	3.00	.00	.00			
	16 ve üzeri	11	2.73	.47	.14			
Madde – 22	1-5	20	2.65	.49	.11	2.04	.12	
	6-10	17	2.35	.61	.15			
	11-15	10	2.20	.79	.25			
	16 ve üzeri	11	2.73	.65	.19			
Madde – 23	1-5	20	2.50	.51	.11	2.41	.08	
	6-10	17	2.24	.83	.20			
	11-15	10	2.30	.95	.30			
	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			
Madde – 24	1-5	20	2.55	.51	.11	2.09	.11	
	6-10	17	2.71	.59	.14			
	11-15	10	3.00	.00	.00			
	16 ve üzeri	10	2.80	.42	.13			
Madde – 25	1-5	20	1.90	.72	.16	3.16	.03	1.2-3.4
	6-10	17	1.88	.78	.19			
	11-15	10	2.40	.70	.22			
	16 ve üzeri	11	2.55	.52	.16			
Madde – 26	1-5	20	1.65	.67	.15	.13	.94	
	6-10	17	1.76	.90	.22			
	11-15	10	1.70	.95	.30			
	16 ve üzeri	11	1.82	.60	.18			
Madde – 27	1-5	20	2.55	.60	.14	1.69	.18	
	6-10	17	2.65	.70	.17			
	11-15	10	3.00	.00	.00			
	16 ve üzeri	11	2.82	.40	.12			
Madde – 28	1-5	20	2.65	.49	.11	1.12	.35	
	6-10	17	2.59	.62	.15			
	11-15	10	2.50	.53	.17			
	16 ve üzeri	11	2.27	.65	.19			

GRUPLAR	YÖNETİCİLİK SÜRESİ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF
Madde – 29	1-5	20	2.65	.59	.13	1.23	.31	
	6-10	17	2.71	.47	.11			
	11-15	10	2.90	.32	.10			
	16 ve üzeri	11	2.45	.69	.21			
Madde – 30	1-5	20	1.55	.69	.15	.98	.41	
	6-10	17	1.65	.79	.19			
	11-15	10	1.30	.67	.21			
	16 ve üzeri	11	1.27	.47	.14			
Madde – 31	1-5	20	2.95	.22	.05	2.40	.08	
	6-10	17	3.00	.00	.00			
	11-15	10	2.90	.32	.10			
	16 ve üzeri	11	2.73	.47	.14			
Madde – 32	1-5	20	2.80	.41	.09	.05	.99	
	6-10	17	2.76	.66	.16			
	11-15	10	2.80	.63	.20			
	16 ve üzeri	11	2.73	.65	.19			
Madde – 33	1-5	20	1.20	.41	.09	.36	.78	
	6-10	17	1.35	.61	.15			
	11-15	10	1.40	.70	.22			
	16 ve üzeri	11	1.27	.65	.19			
Madde – 34	1-5	20	2.60	.60	.13	2.87	.04	3-1.2.4
	6-10	17	2.47	.62	.15			
	11-15	10	2.20	.63	.20			
	16 ve üzeri	11	2.91	.30	.09			
Madde – 35	1-5	20	2.25	.91	.20	1.20	.32	
	6-10	17	2.41	.87	.21			
	11-15	10	2.80	.42	.13			
	16 ve üzeri	11	2.55	.52	.16			
Madde – 36	1-5	20	2.30	.66	.15	.97	.41	
	6-10	17	2.59	.71	.17			
	11-15	10	2.70	.67	.21			
	16 ve üzeri	11	2.55	.69	.21			

Ek – Tablo 6. Okul Türü Değişkenine Göre Maddeler Bazında Verilerin Dağılımı

GRUPLAR	OKUL TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF																																																																																																																																																																																																																												
Madde – 1	Genel L.	123	1.62	.79	.07	2.12	.04																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	1.37	.69	.10				Madde – 2	Genel L.	123	2.72	.61	.05	-3.56	.00		Tek.Mes.L	52	2.94	.24	.03	Madde – 3	Genel L.	123	2.48	.63	.06	.17	.86		Tek.Mes.L	52	2.46	.67	.09	Madde – 4	Genel L.	123	2.32	2.90	.26	.64	.53		Tek.Mes.L	52	2.06	.67	.09	Madde – 5	Genel L.	123	2.46	.78	.07	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.27	.89	.12	Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04		Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12	Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L
Madde – 2	Genel L.	123	2.72	.61	.05	-3.56	.00																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.94	.24	.03				Madde – 3	Genel L.	123	2.48	.63	.06	.17	.86		Tek.Mes.L	52	2.46	.67	.09	Madde – 4	Genel L.	123	2.32	2.90	.26	.64	.53		Tek.Mes.L	52	2.06	.67	.09	Madde – 5	Genel L.	123	2.46	.78	.07	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.27	.89	.12	Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04		Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12	Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11										
Madde – 3	Genel L.	123	2.48	.63	.06	.17	.86																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.46	.67	.09				Madde – 4	Genel L.	123	2.32	2.90	.26	.64	.53		Tek.Mes.L	52	2.06	.67	.09	Madde – 5	Genel L.	123	2.46	.78	.07	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.27	.89	.12	Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04		Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12	Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																								
Madde – 4	Genel L.	123	2.32	2.90	.26	.64	.53																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.06	.67	.09				Madde – 5	Genel L.	123	2.46	.78	.07	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.27	.89	.12	Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04		Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12	Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																						
Madde – 5	Genel L.	123	2.46	.78	.07	1.37	.17																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.27	.89	.12				Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04		Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12	Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																				
Madde – 6	Genel L.	123	1.66	.82	.07	-2.04	.04																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	1.94	.89	.12				Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01		Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07	Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																		
Madde – 7	Genel L.	123	2.09	.64	.06	-2.74	.01																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.37	.53	.07				Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10	Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																
Madde – 8	Genel L.	123	2.72	.62	.06	1.37	.17																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.56	.73	.10				Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83		Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08	Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																														
Madde – 9	Genel L.	123	1.75	.61	.05	-.21	.83																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	1.77	.58	.08				Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06		Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13	Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																												
Madde – 10	Genel L.	123	1.87	.90	.08	-1.86	.06																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.15	.96	.13				Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56		Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14	Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																										
Madde – 11	Genel L.	123	2.11	.99	.09	.58	.56																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.02	1.00	.14				Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30		Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08	Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																								
Madde – 12	Genel L.	123	2.00	.70	.06	-1.04	.30																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.12	.58	.08				Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44		Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09	Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																						
Madde – 13	Genel L.	123	2.59	.70	.06	-.77	.44																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.67	.65	.09				Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83		Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10	Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																																				
Madde – 14	Genel L.	123	2.51	.72	.06	-.22	.83																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.54	.75	.10				Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10		Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13	Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																																																		
Madde – 15	Genel L.	123	1.71	.85	.08	-1.64	.10																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	1.94	.92	.13				Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30		Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07	Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																																																																
Madde – 16	Genel L.	123	2.80	.59	.05	-1.05	.30																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.88	.47	.07				Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43		Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																																																																														
Madde – 17	Genel L.	123	2.49	.77	.07	.79	.43																																																																																																																																																																																																																													
	Tek.Mes.L	52	2.38	.82	.11																																																																																																																																																																																																																															

GRUPLAR	OKUL TÜRÜ	N	\bar{x}	SD	SE	T	P	AF																																																																																																																																																																																																																																																								
Madde – 18	Genel L.	123	2.33	.69	.06	-98	.33																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.44	.64	.09				Madde – 19	Genel L.	123	2.07	.78	.07	1.74	.08		Tek.Mes.L	52	1.85	.72	.10	Madde – 20	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.42	.82	.11	Madde – 21	Genel L.	123	2.74	.54	.05	.10	.92		Tek.Mes.L	52	2.73	.56	.08	Madde – 22	Genel L.	123	2.40	.70	.06	-05	.96		Tek.Mes.L	52	2.40	.72	.10	Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23		Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12	Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L
Madde – 19	Genel L.	123	2.07	.78	.07	1.74	.08																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	1.85	.72	.10				Madde – 20	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-1.37	.17		Tek.Mes.L	52	2.42	.82	.11	Madde – 21	Genel L.	123	2.74	.54	.05	.10	.92		Tek.Mes.L	52	2.73	.56	.08	Madde – 22	Genel L.	123	2.40	.70	.06	-05	.96		Tek.Mes.L	52	2.40	.72	.10	Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23		Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12	Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07										
Madde – 20	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-1.37	.17																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.42	.82	.11				Madde – 21	Genel L.	123	2.74	.54	.05	.10	.92		Tek.Mes.L	52	2.73	.56	.08	Madde – 22	Genel L.	123	2.40	.70	.06	-05	.96		Tek.Mes.L	52	2.40	.72	.10	Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23		Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12	Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																								
Madde – 21	Genel L.	123	2.74	.54	.05	.10	.92																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.73	.56	.08				Madde – 22	Genel L.	123	2.40	.70	.06	-05	.96		Tek.Mes.L	52	2.40	.72	.10	Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23		Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12	Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																						
Madde – 22	Genel L.	123	2.40	.70	.06	-05	.96																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.40	.72	.10				Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23		Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12	Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																				
Madde – 23	Genel L.	123	2.36	.70	.06	1.22	.23																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.19	.86	.12				Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52		Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10	Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																		
Madde – 24	Genel L.	122	2.50	.71	.06	-65	.52																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.58	.72	.10				Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34		Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11	Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																
Madde – 25	Genel L.	123	2.24	.77	.07	-95	.34																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.37	.77	.11				Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02		Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13	Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																														
Madde – 26	Genel L.	123	1.53	.72	.06	-2.38	.02																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	1.87	.91	.13				Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04		Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06	Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																												
Madde – 27	Genel L.	123	2.60	.67	.06	-2.13	.04																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.79	.46	.06				Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00		Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07	Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																										
Madde – 28	Genel L.	123	2.20	.74	.07	-4.17	.00																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.62	.53	.07				Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18		Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07	Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																								
Madde – 29	Genel L.	123	2.59	.64	.06	-1.34	.18																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.71	.54	.07				Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42		Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10	Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																						
Madde – 30	Genel L.	123	1.45	.67	.06	-81	.42																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	1.54	.73	.10				Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01		Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04	Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																				
Madde – 31	Genel L.	123	2.78	.49	.04	-2.47	.01																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.92	.27	.04				Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06		Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06	Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																		
Madde – 32	Genel L.	123	2.71	.60	.05	-1.93	.06																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.87	.44	.06				Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14		Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07	Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																																
Madde – 33	Genel L.	123	1.39	.70	.06	1.47	.14																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	1.25	.52	.07				Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67		Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09	Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																																														
Madde – 34	Genel L.	123	2.40	.61	.06	-42	.67																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.44	.67	.09				Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32		Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09	Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																																																												
Madde – 35	Genel L.	123	2.50	.74	.07	-1.01	.32																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.62	.66	.09				Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06		Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																																																																										
Madde – 36	Genel L.	123	2.60	.66	.06	-1.90	.06																																																																																																																																																																																																																																																									
	Tek.Mes.L	52	2.77	.47	.07																																																																																																																																																																																																																																																											

Ali Duman

06.03.1977 yılında Elazığ da doğdu. İlköğretimini Cumhuriyet ilköğretim okulundan 1988 yılında tamamladı. Ortaokul ve liseyi Elazığ Anadolu lisesinde bitirdikten sonra 1995 yılında YÖK aracılığı ile Azerbaycan Teknik Üniversitesi Bilişim ve Bilgisayar Teknolojileri Bölümüne yerleşti. 2000 yılında mezun oldu. 2000 yılının Ağustos ayında YÖK'ten denkliğini aldı. 2000 yılının Kasım ayında Elazığ Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğünde Bilgisayar Programcısı olarak işe başladı. 2001 yılında Askerlik görevini Ankara MEBS (Muhabere Elektronik Bilgi Sistemler) okulundan asteğmen olarak mezun oldu ve Samsun Sahra Sıhhiye Okulunda Plan subayı olarak askerlik görevini 2002 yılının Ağustos ayında tamamladı. 2003 yılının bahar döneminde Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Eğitim Bilimleri Bölümünde Yüksek lisans eğitimine başladı.

Halen Elazığ Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğü bünyesinde ağ güvenlik sorumlusu olarak çalışmaktadır.